

MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI SPOR BİLİMLERİ DERGİSİ

MUŞ ALPARSLAN UNIVERSITY
INTERNATIONAL JOURNAL OF
SPORTS SCIENCE

VOLUME 2, ISSUE 3 – DECEMBER 2018
CİLT 2, SAYI 3 - ARALIK 2018

www.alparslan.edu.tr
dergipark.gov.tr/mausbid

Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi
Muş Alparslan University International Journal of Sports Science

Spor Bilimleri Dünyasının Değerli Akademisyenleri,

Muş Alparslan Üniversitesi, Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi, siz değerli bilim adamlarının katkıları ile yayın hayatına başlamıştır. Dergimizin asıl amacı, başta ülkemizde olmak üzere uluslararası platformda, Spor Bilimleri Alanında, bilimsel temellere dayalı, özgün akademik makalelerin, bilim dünyasında yer almasına öncülük etmektir.

Dergimizin yayın hayatına başlamasında bizleri teşvik eden ve sürecin her aşamasında destekleri ile bizleri cesaretlendiren, başta Rektörümüz Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat olmak üzere, Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Abdullatif TÜZER ve Dr. Celal ÖNEY hocamıza, değerli katkıları ve değerlendirme sürecindeki özverili çalışmaları ile akademik kalite çıtamızı yükselten hakemlerimize ve nihayet Yüksekokulumuzun kıymetli akademik ve idari personeline teşekkürlerimi sunar, uzun soluklu bir maratonun ilk adımı olan dergimizin bu sayısının üniversitemiz için hayırlı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU
Editör

VOLUME 2, ISSUE 3 – DECEMBER 2018
CİLT 2, SAYI 3 - ARALIK 2018

Editör
Prof. Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU

Muş Alparslan Üniversitesi
<http://www.alparslan.edu.tr/>

+904362492120
Email: hkirim2005@gmail.com
Web: <http://dergipark.gov.tr/mausbid>

Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi

Muş Alparslan University International Journal of Sports Science

Editör / Editor

Prof. Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU

Yayın Kurulu Başkanı / Director of Editorial Board

Prof. Dr. Serkan HAZAR

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Abdullah GÜMÜŞAY Muş Alparslan Üniv.

Dr. Abdurrahman KEPOĞLU Sıtkı Koçman Üniv.

Dr. Adem CİVAN Selçuk Üniv.

Dr. Ahmet SANIOĞLU Selçuk Üniv.

Dr. Ahmet ŞIRINKAN Atatürk Üniv.

Dr. Ahmet YATKIN Fırat Üniv.

Dr. Ali Dursun AYDIN Kafkas Üniv.

Dr. Ali Gürel GÖKSEL Sıtkı Koçman Üniv.

Dr. Ali TEKİN Ağrı İbrahim Çeçen Üniv.

Dr. Ali TÜRKER Muş Alparslan Üniv.

Dr. Alparslan GÖRÜCÜ Selçuk Üniv.

Dr. Alpaslan YILMAZ Erciyes Üniv.

Dr. Alpay GÜVENÇ Akdeniz Üniv.

Dr. Alper KARADAĞ Muş Alparslan Üniv.

Dr. Amin AZIMKHANİ Imam reza International
University IRAN

Dr. Atalay GACAR Fırat Üniv.

Dr. Atike YILMAZ Muş Alparslan Üniv.

Dr. Ayhan T. ERDOĞAN Uluslararası Final Üniv.

Dr. Bengü Güven KARAHAN Başkent Univ.

Dr. Bilal ÇOBAN Fırat Üniv.

Dr. Bülent GÜRBÜZ Kırıkkale Üniv.

Dr. Burçin ÖLÇÜCÜ GOP Üniv.

Dr. Burhan ÇUMRALIĞIL Mustafa KEMAL Üniv.

Dr. Cecilia GEVAT, Ovidius University of Constanța,
Romania

Dr. Cemil Tuğrulhan ŞAM Atatürk Üniv.

Dr. Çetin YAMAN Sakarya Üniv.

Dr. Daniela DASHEVA National Sports Acd., Sofia

Dr. Dursun KATKAT Mersin Üniv.

Dr. Duygu H. DEMİREL Kütahya Dumlupınar Üniv.

Dr. Ebru ÇETİN Gazi Üniv.

Dr. Ekrem BOYALI Selçuk Üniv.

Dr. Elif KARAGÜN Kocaeli Üniv.

Dr. Elif ŞIKTAR Atatürk Üniv.

Dr. Emin KURU Gazi Üniv.

Dr. Emin SUEL Aksaray Üniv.

Dr. Emine Dolu ÇAĞLAR Kırıkkale Üniv.

Dr. Emre BELLİ Atatürk Üniv.

Dr. Emre EROL Gazi Üniv.

Dr. Ene Voiculescu Carmen Ovidius University of
Constanta, Romania

Dr. Engin GEZER Kafkas Üniv.

Dr. Erbil HARBİLİ Selçuk Üniv.

Dr. Ercan POLAT Niğde Ömer Halisdemir Üniv.

Dr. Ercan ZORBA Muğla Sıtkı Koçman Üniv.

Dr. Erdiñ ŞIKTAR Atatürk Üniv.

Dr. Erkan Faruk ŞİRİN Selçuk Üniv.

Dr. Erkut TUTKUN Uludağ Üniv.

Dr. Erman ÖNCÜ Karadeniz Teknik Üniv.

Dr. Ertuğrul GELEN Sakarya Üniv.

Dr. Evren TERCAN Akdeniz Üniv.

Dr. Fatih KIYICI Atatürk Üniv.

Dr. Fatma ARSLAN Aksaray Üniv.

Dr. Fatma İLKER KERKEZ Muğla Sıtkı Koçman Üniv.

Dr. Fehmi TUNCEL Ankara Üniv.

Dr. Feride Zişan KAZAK ÇETİNKALP Ege Üniv.

Dr. Filiz Fatma ÇOLAKOĞLU Gazi Üniv.

Dr. Georgian BADEA-MISS Constantin Brancusi Univ.
of Targu-Jiu Romania

Dr. Gökhan ARASTAMAN Hacettepe Üniv.

Dr. Gökhan BAYRAKTAR Ağrı İbrahim Çeçen Üniv.

Dr. Gül ÖZKAYA Akdeniz Üniv.

Dr. Gülgün ERSOY Hacettepe Üniv.

Dr. Hakan Salim ÇAĞLAYAN Selçuk Üniv.

Dr. Hakan SUNAY Ankara Üniv.

Dr. Hakkı ULUCAN Erciyes Üniv.

Dr. Halil SAROL Kırıkkale Üniv.

Dr. Halil TAŞKIN Selçuk Üniv.

Dr. H. Alper GÜNGÖRMÜŞ Manisa Celal Bayar Üniv.

Dr. Hamdi PEPE Selçuk Üniv.

Dr. Hayri DEMİR Selçuk Üniv.

Dr. Hayri ERTAN Anadolu Üniv.

Dr. Hüdaverdi MAMAK Niğde Ömer Halisdemir Üniv.

Dr. Hüseyin GÜMÜŞ Afyon Kocatepe Üniv.

Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU Muş Alparslan Üniv.
Dr. Hüseyin ÜNLÜ Aksaray Üniv.
Dr. İbrahim BOZKURT Selçuk Üniv.
Dr. İbrahim CAN Gümüşhane Üniv.
Dr. İbrahim CİCİOĞLU Gazi Üniv.
Dr. İbrahim ŞAHİN Aksaray Üniv.
Dr. İbrahim YILDIRAN Gazi Üniv.
Dr. İlhan ŞEN Atatürk Üniv.
Dr. Joaquim Luís Coimbra. University of Porto
Dr. Kadir PEPE Süleyman Demirel Üniv.
Dr. Kemal TAMER - Gazi Üniv.
Dr. Levent İLHAN Gazi Üniv.
Dr. Leyla SARAÇ Mersin Üniv.
Dr. M. Alper BAŞARAN Niğde Ömer Halisdemir Üniv.
Dr. M. Fatih BİLİCİ Muş Alparslan Üniv.
Dr. M. Fatih KARAHÜSEYİNOĞLU Fırat Üniv.
Dr. M. Önder ŞEKEROĞLU Muş Alparslan Üniv.
Dr. M. Akif ZİYAGİL Amasya Üniv.
Dr. Mahmut GÜLLE Mustafa KEMAL Üniv.
Dr. Malik BEYLEROĞLU Sakarya Üniv.
Dr. Mehmet BAYANSALDUZ Muğla Sıtkı Koçman Ün.
Dr. Mehmet Çağrı ÇETİN Mersin Üniv.
Dr. Mehmet DALLI Sıtkı Koçman Üniv.
Dr. Mehmet DEMİREL Kütahya Dumlupınar Üniv.
Dr. Mehmet GÜNAY Gazi Üniv.
Dr. Mehmet Haluk SİVRİKAYA Atatürk Üniv.
Dr. Mehmet ÖZDEMİR Selçuk Üniv.
Dr. Mehmet TÜRKMEN Muş Alparslan Üniv.
Dr. M. Yalçın TAŞMEKTEPLİGİL Ondokuz Mayıs Ü.
Dr. Melike Taşbilek YONCALIK Kırıkkale Üniv.
Dr. Mergül ÇOLAK Erzincan Üniv.
Dr. Metin BAYRAM Ağrı İbrahim Çeçen Üniv.
Dr. Metin KARAYOL Muş Alparslan Üniv.
Dr. Metin POLAT Niğde Ömer Halisdemir Üniv.
Dr. Metin YAMAN Gazi Üniv.
Dr. Monica Delia Bica, University of Constantin
Brancusi Romania
Dr. Muhsin HAZAR Gazi Üniv.
Dr. Murat AKYÜZ Manisa Celal Bayar Üniv.
Dr. Murat ERDOĞDU Yıldırım Beyazıt Üniv.
Dr. Murat KALDIRIMCI Atatürk Üniv.
Dr. Murat ÖZMADEN Balıkesir Üniv.
Dr. Murat TAŞ Manisa Celal Bayar Üniv.
Dr. Mustafa KARAHAN Aksaray Üniv.
Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ Aksaray Üniv.
Dr. Mustafa Y. ŞAHİN Gazi Üniv.
Dr. Necip Fazıl KISHALI Atatürk Üniv.
Dr. Nurcan DEMİREL Atatürk Üniv.
Dr. Nurtekin ERKMEN Selçuk Üniv.
Dr. Oğuzhan YONCALIK Kırıkkale Üniv.

Dr. Ömer KAYNAR Muş Alparslan Üniv.
Dr. Ömer ŞENEL Gazi Üniv.
Dr. Orcan MIZRAK Atatürk Üniv.
Dr. Özcan SAYGIN Muğla Üniv.
Dr. Özden TAŞĞIN Selçuk Üniv.
Dr. Özkan IŞIK Afyon Kocatepe Üniv.
Dr. Rajagopal I AVT Government High School
Dr. Rana VAROL Ege Üniv.
Dr. Recep GÜRİSOY Muğla Sıtkı Koçman Üniv.
Dr. S. Ahmet AĞAOĞLU Ondokuz Mayıs Üniv.
Dr. Şebnem Ş.CENGİZ Manisa Celal Bayar Üniv.
Dr. Sedat MURATLI Akdeniz Üniv.
Dr. Selami YÜKSEK Karadeniz Teknik Üniv.
Dr. Selcen KORKMAZ Erciyes Üniv.
Dr. Selma KARACAN Selçuk Üniv.
Dr. Sema ALAY Gazi Üniv.
Dr. Semiyha Dolaşır TUNCEL Ankara Üniv.
Dr. Serap İNAL İstanbul Üniv.
Dr. Serdar CEYHUN Karabük Üniv.
Dr. Serdar ORHAN Fırat Üniv.
Dr. Serkan HAZAR Niğde Ömer Halis Demir Üniv.
Dr. Sertaç ERCİŞ Atatürk Üniv.
Dr. Settar KOÇAK ODTÜ
Dr. Seydi KARAKUŞ Kütahya Dumlupınar Üniv.
Dr. Suat KARAKÜÇÜK Gazi Üniv.
Dr. Süleyman Erim ERHAN Atatürk Üniv.
Dr. Süleyman PATLAR Selçuk Üniv.
Dr. Summani EKİCİ Muğla Sıtkı Koçman Üniv.
Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU Gazi Üniv.
Dr. Tennur YERLİSU Akdeniz Üniv.
Dr. Thomas MARTINEK Univ. of North Carolina at
Greensboro USA
Dr. Tuba Fatma KARADAĞ Muş Alparslan Üniv.
Dr. Turhan TOROS Mersin Üniv.
Dr. Ulviye BİLGİN Gazi Üniv.
Dr. Ümid KARLI Bolu Abant İzzet Baysal Üniv.
Dr. Ümit YETİŞ Pamukkale Üniv.
Dr. Vedat ÇINAR Fırat Üniv.
Dr. Velizar MIHAJLOV National Sports Academy
Dr. Yağmur AKKOYUNLU Kütahya Dumlupınar Üniv.
Dr. Yakup Akif AFYON Muğla Sıtkı Koçman Üniv.
Dr. Yalçın KAYA Selçuk Üniv.
Dr. Yaprak KALEMOĞLU Aksaray Üniv.
Dr. Yavuz Selim AĞAOĞLU Gaziosmanpaşa Üniv.
Dr. Yunus ÖZTAŞYONAR Atatürk Üniv.
Dr. Zeynep FİLİZ Osman Gazi Üniv.
Danışma Kurulu / Advisory Board
Dr. A. Azmi YETİM Gazi Üniv.
Dr. Ali Ahmet DOĞAN Kırıkkale Üniv.
Dr. Fikret SOYER Sakarya Üniv.

Dr. Hürmüz KOÇ Çanakkale Üniv.
Dr. M. Vehbi SAYIN Celal Bayar Üniv.
Dr. Vedat ÇINAR Fırat Üniv.

Editör Yardımcısı/ Assistant Editor
Öğr. Gör. Muhammed Zahit KAHRAMAN

İletişim Sorumluları / Correspondents
Prof. Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU

Sekreteryaya / Secretariat
Öğr. Gör. Muhammed Zahit KAHRAMAN

Mizanpaj ve Dizgi / Layout and Design
Dr. Öğr. Üyesi Celal ÖNEY

BU SAYININ HAKEMLERİ

Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU	Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Mehmet GÜLLÜ	İnönü Üniversitesi
Dr. Metin KARAYOL	Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Mustafa Önder ŞEKEROĞLU	Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Serkan Tevabil AKA	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Tuba Fatma KARADAĞ	Muş Alparslan Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ERGEN FUTBOLCULARDA ŞİDDET EĞİLİMİ İLE SOSYAL DESTEK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 1

The Investigation of The Relation Between Violence Tedencyand Social Support in Adolescent Football

Yunus Emre GÜLER; Halil BİŞGİN; Kazım KAYA

YAZ SPOR OKULU SPORCULARININ ANTRENÖRLERİNE İLİŞKİN METAFORLARI..... 18

Metaphors Used by the Summer Sports School Athletes for Their Coaches

Bülent GÜLER; Şebnem ŞARVAN CENGİZ

ALTYAPI SPORCULARININ AHLAKİ KARAR ALMA TUTUMLARININ İNCELENMESİ ..57

Investigation of Moral Decision Making Attitudes of Young Athletes

Atakan ÇAĞLAYAN; Nurper ÖZBAR; Muhsin DURAN; Oğuzhan TARAKÇI

ERGEN FUTBOLCULARDA ŞİDDET EĞİLİMİ İLE SOSYAL DESTEK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ*

The Investigation of The Relation Between Violence Tedencyand Social Support in Adolescent Football

Yunus Emre GÜLER**

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, yunusemregulerr@gmail.com

Halil BIŞGIN

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, halil.bisgin@dpu.edu.tr

Kazım KAYA

Ahievran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, kazimkaya40@hotmail.com

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; ergen futbolcuların şiddet eğilimleri ile sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın evreni, Ankara amatör futbol liglerinde yer alan U14 ve U17 kategorilerindeki futbolculardan oluşmaktadır. Örneklemi ise bu liglerden yer alan 400 gönüllü sporcudan oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak, Şiddet Eğilim Ölçeği (ŞEÖ) ile Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ASDÖ) kullanılmıştır. Futbolcuların demografik özelliklerini incelemek amacıyla, merkezi dağılım ölçeklendirmesi yapılmış olup, U-14 ve U-17 yaş grubu öğrencilerinin şiddet eğilim durumlarının demografik bilgilerle kıyaslamaları yapılırken, değişkenlerin parametrik olup olmadıklarını belirlemek için Kolmogrov-Smirnov testi uygulanmış, bütün değişkenler için p-değeri (0,05) den büyük olduğu için Independent Samples t testi, One-Way Anova testi ve Ki-kare testleri uygulanmıştır. Yapılan istatistiki analizler SPSS 21.0 paket programıyla yapılmıştır. Araştırmada sonuç olarak; sporcuların yaşları ile şiddet eğilim durumları arasında (p-değeri=,000), anne çalışma durumlarıyla, algılanan sosyal destek düzeyleri arasında (p-değeri=,047), baba çalışma durumlarıyla, şiddet eğilim durumları arasında (p-değeri=,030), baba eğitim düzeyleriyle, algılanan sosyal destek düzeyleri arasında (p-değeri=,039), televizyonda izlenen program içerikleriyle, şiddet eğilim durumları arasında (p-değeri=,020) ve sporun hoşgörüyü arttırma durumuyla, algılanan sosyal içerik düzeyleri arasında (p-değeri=,000) anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Şiddet Eğilimi, Sosyal Destek, Spor

* Bu çalışma, 15.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi sözel bildiri olarak sunulmuştur. 15-18 Kasım 2017, Antalya.

** Sorumlu Yazar.

ABSTRACT

The aim of this study is; relate the violent tendencies of adolescent football players to their social support levels. The universe of the research is the footballers who took part in the football season of 2013-2014 in U14 and U17 leagues in Ankara amateur football league. The sample consisted of 400 volunteer athletes. The Scale of Violence Tendency (SES) and Perceived Social Support Scale (SAAS) as a means of data collection .The demographic features of the participants were determined by central distribution method. The relation between the demographic features and tendency to violence and aggression of the participants were compared. The fact that whether the variables were parametric or not was determined by the use of Kolmogrov-Smirnov test and since the p-value of all the variables was higher than 0,05 the data were treated with Independent Samples, One-Way Anova and Chi Square tests .All the statistical analyses were carried out by the use of SPSS 21.0 statistical software .The results showed that there were statistically significant relations between the age and tendency to violence (p=.000); working mothers and conceived social support (p=.047);working fathers and tendency to violence (p=.030); educational level of the father and the conceived social support (p=.039; contents of the TV programs and the tendency to violence (p=.020) and promotion effect of sports upon tolerance and conceived social support (p=.000).

Keywords: Tendency to Violence, Social Support, Sport

GİRİŞ

Ergen sözcüğü, batı literatüründeki “adolescence” karşılığı olarak kullanılmıştır. Latince de büyümek, olgunlaşmak anlamında kullanılan ‘adolescere’ fiilinin kökünden gelmekte olan bu sözcük, yapısı gereği bir durumu değil, bir süreci belirtmektedir (Yavuzer, 2000).

Hall’a göre ergenlik dönemi, vahşi bir kişiliği daha uygar bir kişiliğe doğru yönlendiren dönemdir. Dolayısıyla bu dönem stres ve fırtınalar dönemidir. Yine bu çağdaki birey, bir taraftan daha basit, temel içgüdüleri ile bir yana çekilirken, bir taraftan ise toplum ve toplumda bulunan diğer önemli kurumların da farkına varmaktadır (Çuhadaroğlu, 1996).

Sporda fiziksel unsurların yanı sıra psikolojik etmenlerinde önemi gün geçtikçe artmaktadır (Şekeroğlu, 2017). Psiko-sosyal değişimlerin birlikte yaşandığı ergenlik döneminde dürtü selliliğin artmasına bağlı olarak riskli davranışların deneme sıklığında belirgin bir artış yaşanmaktadır. Bu dönemde sıklıkla karşılaşılan riskli davranışlardan birisi de sigara, alkol ve uyuşturucu madde kullanımınıdır. Son yıllarda ülkemizde yapılan çalışmalar ergenler arasında madde kullanımının giderek yaygınlaştığını ve bu maddeleri kullanmaya başlama yaşının da küçüldüğünü göstermektedir (Ögel ve ark. 1997). Bu bağlamda dünya genelinde zararlı alışkanlıklar ve buna bağlı sorunlar, geçtiğimiz 25 ile 30 yıl içinde önemli artış göstermesi dikkatlerden kaçmayan bir gelişme olarak görülmektedir. Türkiye’de de madde bağımlılığı, alkol ve sigara tüketimi, önemli bir sorundur (Sezen ve Paliç, 2011).

Zararlı alışkanlıkların zamanla gençleri şiddet eylemlerine yönlendirdiği görülmektedir. Şiddet, Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre, bireyin kendisine, başkasına, belirli bir topluluğa veya gruba yönelik yaralama, ölüm, fiziksel zarar, bazı gelişim bozuklukları veya yoksunluk ile sonuçlanabilen tehdit ya da fiziksel zor kullanması olarak belirtilmektedir (WHO, 1998). Zorlamak, bedensel ya da psikolojik acı çektirmek, vurmak, dövmek, boğazını sıkıkmak, yaralamak, işkence yapmak gibi davranışlar şiddetin en yaygın görülme biçimlerini oluşturmaktadır (Vatandaş, 2003).

İnsanlarda öfke duygusunun şiddet davranışına dönüşmesi, kişinin psikolojik ve toplumsal gelişiminin, nörolojik ve hormonal yapısının etkisiyle ortaya çıkar. Şiddetin toplumsal yaşamla bağdaşmadığı görüşü, aşırı uç olarak kabul edilen dışa vurum biçimidir (Acet, 2005). Şiddet, çete şiddeti, okul ve toplumdaki silahlı saldırılar, kendine yönelik şiddet gibi pek çok şekillerde görülebilmektedir (McWhirter, 2002).

Bireylerin özellikle de gelişme çağındaki çocukların sorunlarının çözümünde beden eğitimi ve spor faaliyetleri önemli bir yere sahiptir (Çeviker vd, 2016). Şiddetin önüne geçilebilmesinde etkin faktörlerden biri sportif etkinlikler olmaktadır çocukların Spor, belli kurallara ve teknik yöntemleri olan, yapanlarda ve izleyenlerde haz duyma ve coşku gibi ihtiyaçlarını tatmin eden, sporcuları ve izleyenleri bütünleştiren bir etkinlikler kümesidir. Genelde, spor yapmayanların şiddet davranışı içerisinde oldukları ve şiddeti giderebilmeleri için spor yapmalarının olumlu olacağı görüşü hâkimdir (Şenyüzlü, 2013).

Sporun içinde de var olan şiddeti önlemek önem arz etmektedir ve bu kapsamda sosyal destek kavramı devreye girmektedir. Yapılan çalışmalarda sosyal desteğin, stres ve strese bağlı hastalıklarda, sağlığa olumlu yönde etkilerinin bulunduğu ortaya konmuştur (Gabay, 1984). Sosyal destek, bireyin çevresinden gördüğü dürüst ve empatik tepki, gördüğü ilgi, sevgi, güven, saygı, takdir edilme, bilgi edinme ve maddi yardım gibi kişisel, sosyal, psikolojik ve ekonomik nitelikli her türlü yardım sürecidir (Yıldırım, 2010). Sporda farklı guruplara yapılan sosyal desteklerin, spora katılım ve başarı üzerinde olumlu etkilerinin olduğu görülmektedir (Mumcu, 2018).

Günümüzde oldukça hızlı yaşanan teknolojik gelişmeler, değişen toplumsal yapı ve yaşam koşulları bireyleri değişik açılardan yalnızlığa, mutsuzluğa itebilmektedir (Başoğlu vd, 2016) 1970'lerin ortalarından itibaren bir baş etme kaynağı olarak sosyal desteğin rolü büyük ilgi uyandırmıştır. Sosyal destek ve sağlık arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalarda amaç, sosyal desteğin psikolojik ve fiziksel semptomlara karşı kişiyi koruduğunu göstermek olmuştur (Sorias, 1988).

MATERYAL VE YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Ankara amatör futbol lig futbolcularının U14 ve U17 liglerinde yer alan tüm sporcular oluşturmaktadır. Örneklemine ise araştırmamıza gönüllülük

esasına dayanarak katılmış U14 liginde yer alan 200 sporcu ile U 17 liginde yer alan 200 sporcudan toplamda ise 400 vizeli ve lisanslı sporcudan oluşmuştur.

Veri Toplama Aracı

Kişisel Bilgiler Anketi: Bu bölümde U14 ve U17 futbolcuların kişisel bilgilerine ulaşmak amaçlanmıştır. Ankette futbolcuların; yaşları ile ailesine yönelik demografik özellikler ve izlemiş olduğu TV programları, hoşgörüyeye bakış açısı ile ailesinden şiddet görüp görmediği sorulmuştur.

Şiddet Eğilim Ölçeği (ŞEÖ): Bu ölçek, Göka, Bayat ve Türkçapar tarafından 1995 yılında Milli Eğitim Bakanlığı adına yürütülen bir çalışma için geliştirilmiş ve T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu'nun "Aile İçinde ve Toplumsal Alanda Şiddet" konulu araştırmasında (1998) 7-14 yaş grubu çocukların şiddet eğilimlerini ölçmek için temel yapısı değiştirilmeksizin yeniden desenlenmiş ve kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Çalışmada ölçeğin güvenilirliğini sınamak üzere iç tutarlılık kapsamında güvenilirlik katsayısı iki farklı zamanda .78-.87 bulunmuştur. Öğrencinin 20 maddeden her bir maddeyi okuyarak "hiç uygun değil" "biraz uygun", "uygun", "çok uygun" seçenekleri arasından kendisi için en uygun olanı seçmesi istenmiştir. Araştırmacı tarafından yapılan iç yapı tutarlılık güvenilirliği için Cronbach alfa değeri .83 olarak bulunmuştur. Ölçek maddelerinin Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları .82-.84 arasında değişmektedir.

Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ASDÖ): Ölçek, Yıldırım (1997) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Futbolcuların demografik özelliklerini incelemek amacıyla merkezi dağılım ölçeklendirmesi yapılmış olup, U-14 ve U-17 yaş grubu öğrencilerinin şiddet eğilim durumlarının demografik bilgilerle kıyaslamaları yapılırken, değişkenlerin parametrik olup olmadıklarını öğrenmek için Kolmogrov-Smirnov testi uygulanmış, bütün değişkenler için p-değeri (0,05) den büyük olduğu için Independent Samples t tesleri, One-Way Anova testi ve Ki-kare testleri uygulanmıştır. Yapılan istatistiksel analizler SPSS 21.0 paket programıyla yapılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırma sonucu yapılan istatistiksel analizler ve bu analizler sonucunda elde edilen verilere yer verilmiştir.

Tablo 1. U14 Yaş Grubu Futbolcuların Demografik Özellikleri

U14 Yaş Grubu Futbolcularına İlişkin Demografik Özellikler		Sayı	%
Anne Çalışma Durumu	Çalışan	122	61.0
	Çalışmayan	78	39.0
	Toplam	200	100.0
Baba Çalışma Durumu	Çalışan	163	81.5
	Çalışmayan	37	18.5
	Toplam	200	100.0
Anne Eğitim Düzeyi	Okur-yazar değil ve İlkokul	23	11.5
	Ortaokul	63	31.5
	Lise	57	28.5
	Üniversite	57	28.5
	Toplam	200	100.0
Baba Eğitim Düzeyi	Okur-yazar değil ve İlkokul	21	10.5
	Ortaokul	28	14.0
	Lise	72	36.0
	Üniversite	79	39.5
	Toplam	200	100.0
Tv de Daha Çok İzlenen Yayın Türü	Dizi Filmler	40	20.0
	Yarışma Programları	24	12.0
	Haberler	24	12.0
	Açık Oturum Programları	6	3.0
	Şiddet İçeren Filmler	22	11.0
	Korku Filmleri	21	10.5
	Kahramanlık Filmleri	10	5.0
	Türk Filmleri	16	8.0
	Yabancı Filmler	22	11.0
	Tarihi Belgesel ve Filmler	4	2.0
	Diğer	11	5.5
	Toplam	200	100.0
	Spor Hoşgörüyü Artırır mı?	Evet	168
Hayır		32	16.0
Toplam		200	100
Aile İçinde Şiddet Var mı?	Evet	30	15.0
	Hayır	170	85.0
	Toplam	200	100

Tablo 2. U17 Yaş Grubu Futbolcuların Demografik Özellikleri

U17 Yaş Grubu Futbolcuların İlişkin Demografik Özellikler		Sayı	%
Anne Çalışma Durumu	Çalışan	96	48.0
	Çalışmayan	104	52.0
	Toplam	200	100.0
Baba Çalışma Durumu	Çalışan	177	88.5
	Çalışmayan	23	11.5
	Toplam	200	100.0
Anne Eğitim Düzeyi	Okur-yazar değil ve İlkokul	30	15.0
	Ortaokul	38	19.0
	Lise	69	34.5
	Üniversite	63	31.5
	Toplam	200	100.0
Baba Eğitim Düzeyi	Okur-yazar değil ve İlkokul	12	6.0
	Ortaokul	33	16.5
	Lise	74	37.0
	Üniversite	81	40.5
	Toplam	200	100.0
Tv de Daha Çok İzlenen Yayın Türü	Dizi Filmler	27	13.5
	Yarışma Programları	27	13.5
	Haberler	23	11.5
	Açık Oturum Programları	10	5.0
	Şiddet İçeren Filmler	16	8.0
	Korku Filmleri	37	18.5
	Kahramanlık Filmleri	9	4.5
	Türk Filmleri	14	7.0
	Yabancı Filmler	23	11.5
	Tarihi Belgesel ve Filmler	3	1.5
	Diğer	11	5.5
	Toplam	200	100.0
	Spor Hoşgörüyü Artırır mı?	Evet	168
Hayır		32	16.0
Toplam		200	100
Aile içinde Şiddet Var mı?	Evet	42	21.0
	Hayır	158	79.0
	Toplam	200	100

Tablo 3. U14 ve U17 Yaş Grubu Futbolcuların Şiddet Eğilimlerine Göre Dağılımı

Yaş Grubu	Şiddet Eğilimi Olmayan		Yüksek Şiddet Eğilimi Olan	
	N	%	N	%
U14	115	57.5	85	42.5
U17	57	28.5	143	71.5

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcuların %57.5(115)'inde şiddet eğilimi görülmemişken, %42.5(85)'i yüksek şiddet eğilimindedir. Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcuların %28.5(57)'inde şiddet eğilimi görülmemişken, %71.5(143)'inin yüksek şiddet eğilimli olduğu görülmektedir.

Tablo 4. U14 Yaş Grubu Futbolcuların Demografik Özellikleri İle Şiddet Eğilimleri Arasındaki İlişki

Değişkenler		Şiddet Eğilimi Olmayan		Şiddet Eğilimi Olan		χ^2	P
		N	%	N	%		
Anne Çalışma	Evet	83	72.1	39	45.9	14.201	.000 [§]
	Hayır	32	27.9	46	54.1		
Baba Çalışma	Evet	92	80.0	71	83.5	.404	.525
	Hayır	23	20.0	14	16.5		
Anne Eğitim Durumu	Okuryazar Değil-İlkokul	13	11.3	10	11.8	6.815	.146
	Ortaokul	30	26.0	33	38.9		
	Lise	39	34.0	18	21.1		
	Üniversite	33	28.7	24	28.2		
Baba Eğitim Durumu	Okuryazar Değil-İlkokul	14	12.2	7	8.2	3.531	.317
	Ortaokul	12	10.4	16	18.8		
	Lise	41	31.6	31	36.5		
	Üniversite	48	41.8	31	36.5		
İzlenen Tv Programı	Dizi Filmler	25	21.7	15	17.6	20.648	.024 [¶]
	Yarışma Programları	10	8.7	14	16.4		
	Haberler	20	17.4	4	4.7		
	Açık Oturum	5	4.3	1	1.1		
	Şiddet İçeren Filmler	12	10.4	10	11.8		
	Korku Filmleri	7	6.0	14	16.5		
	Kahramanlık Filmleri	3	2.6	7	8.2		
	Türk Filmleri	11	9.6	5	5.9		
	Yabancı Filmler	13	11.3	9	10.6		
	Tarihi Belgesel Ve Filmler	3	2.6	1	1.1		
	Diğer	6	5.2	5	5.9		
Spor Hoşgörüyü Artırır Mı?	Evet	98	85.2	70	82.3	.298	.585
	Hayır	17	14.8	15	17.7		
Aile İçi Şiddet Var Mı?	Evet	19	16.5	11	12.9	.491	.483
	Hayır	96	83.5	74	87.1		

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %72.1'inin annesi çalışırken, yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %45.9'unun annesi çalışmaktadır. Anne çalışma durumu ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan ki-kare analizine bakıldığında Ki-Kare değeri =14.932 p_ değeri = .000 olarak hesaplanmıştır. Hesaplan p_ değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden küçük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile annelerinin çalışma durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %80'inin babası çalışırken, yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %83.5'inin babası çalışmaktadır. Baba çalışma durumu ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan Ki-Kare analizine bakıldığında Ki-Kare değeri =.404 p_ değeri = .525 olarak hesaplanmıştır. Hesaplan p_ değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile babalarının çalışma durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %11.3'ünün annesi okur-yazar değil ya da ilkokul mezunu iken,%26'sının annesi ortaokul düzeyinde, %34'ünün annesi lise düzeyinde ve %28.7'sinin annesi üniversite düzeyinde eğitim görmüştür. Yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %11.8'inin annesi okur-yazar değil yada ilkokul mezunu iken, %38.9'unun annesi ortaokul seviyesinde, %21.1'inin annesi lise seviyesinde ve %28.2'sinin annesi üniversite seviyesinde eğitim almıştır. Anne eğitim seviyesi ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan ki-kare analizine bakıldığında ki-kare değeri =6.815 p_değeri = .146 olarak hesaplanmıştır. Hesaplan p_değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile annelerinin eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %12.2'sinin babası okur-yazar değil ya da ilkokul mezunu iken, %10.4'ünün babası ortaokul düzeyinde, %31.6'sının babası lise düzeyinde ve %41.8'inin babası üniversite düzeyinde eğitim görmüştür. Yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %8.2 sinin annesi okur-yazar değil ya da ilkokul mezunu iken, %18.8'inin annesi ortaokul seviyesinde, %36.5'inin babası lise seviyesinde ve %36.5'inin babası da üniversite seviyesinde eğitim almıştır. Baba eğitim seviyesi ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan ki-kare analizine bakıldığında ki-kare değeri =3.531 p_değeri = .317 olarak hesaplanmıştır. Hesaplan p_değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile babalarının eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Araştırma kapsamına alınan U14 yaş grubunda bulunan ve şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %21.7'si dizi filmleri izlemeyi daha çok tercih ederken; futbolcuların %17.4'ü de haberleri izlemeyi tercih etmektedir. Şiddet eğilimde olan futbolcuların ise %16.5'i korku filmleri, izlemeyi daha çok tercih ettikleri görülmektedir. Futbolcuların izlemeyi daha çok tercih ettikleri televizyon program türleri ile şiddet eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemek için uygulanan ki-kare testinde ki-kare testi değeri = 20.648 p_değeri= .024 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden küçük olduğu için izlenen televizyon program türü ile şiddet eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırmaya katılan U14 futbolculardan şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %85.2'si sporun hoşgörüyü artırdığını söylerken, yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %82.3'ü sporun hoşgörüyü arttırdığını söylemiştir. Futbolcuların şiddet eğilimleri ile sporun hoşgörüyü etkisi üzerine düşünceleri arasındaki ilişkiyi incelemek için ki-kare testi uygulanmıştır. Uygulanan ki-kare testi değeri = .298 p_değeri = .585 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için futbolcuların sporun hoşgörü üzerindeki etkisi üzerine düşünceleri ile şiddet eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki görülmemektedir.

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolculardan şiddet eğilimi olmayanların %16.5'i aile içinde şiddet olduğunu söylerken, yüksek şiddet eğilimi olanların ise %12.9'u ise aile içinde şiddet olduğunu söylemiştir. Aile içi şiddet ile futbolcuların şiddet eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemek için ki-kare testi yapılmıştır. Ki-kare testi değeri = .491 p_değeri= .483

olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_ değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için aile içi şiddet ile futbolcuların şiddet eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki görülmemektedir.

Tablo 5. U17 Yaş Grubu Futbolcularının Demografik Özellikleri İle Şiddet Eğilimleri Arasındaki İlişki

Değişkenler		Şiddet Eğilimi Olmayan		Şiddet Eğilimi Olan		χ^2	P
		N	%	N	%		
Anne Çalışma	Evet	24	42.1	72	50.3	4.932	.085
	Hayır	33	57.9	71	49.7		
Baba Çalışma	Evet	50	87.7	127	88.8	4.767	.092
	Hayır	7	12.3	16	11.2		
Anne Eğitim Durumu	Okuryazar Değil-İlkokul	8	14.0	22	15.4	8.553	.073
	Ortaokul	9	15.8	29	20.3		
	Lise	28	49.1	41	28.7		
	Üniversite	12	21.1	51	35.6		
Baba Eğitim Durumu	Okuryazar Değil-İlkokul	4	7.0	8	5.6	2.316	.678
	Ortaokul	10	17.5	23	16.1		
	Lise	24	42.1	50	35.0		
	Üniversite	19	33.4	62	43.3		
İzlenen Tv Programı	Dizi Filmler	11	19.3	16	11.2	8.968	.535
	Yarışma Programları	5	8.7	22	15.4		
	Haberler	5	8.7	18	12.6		
	Açık Oturum	4	7.0	6	4.2		
	Şiddet İçeren Filmler	4	7.0	12	8.4		
	Korku Filmleri	14	24.5	23	16.0		
	Kahramanlık Filmleri	1	1.7	8	5.6		
	Türk Filmleri	5	8.7	9	6.3		
	Yabancı Filmler	5	8.7	18	12.6		
	Tarihi Belgesel Ve Filmler	1	1.7	2	1.4		
	Diğer	2	3.4	9	6.3		
Spor Hoşgörüyü Artırır Mı?	Evet	49	85.9	119	83.2	.883	.829
	Hayır	8	14.1	24	16.8		
Aile İçi Şiddet Var Mı?	Evet	11	19.3	31	21.7	.139	.709
	Hayır	46	80.7	112	78.3		

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %42.1'inin annesi çalışırken, yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %50.3'ünün annesi çalışmaktadır. Anne çalışma durumu ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan ki-kare analizine bakıldığında ki-kare değeri =4.932 p_ değeri = .085 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_ değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile annelerinin çalışma durumları arasında anlamlı bir ilişki görülmemektedir.

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %87.7'sinin babası çalışırken, yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %88.8'inin babası çalışmaktadır. Baba çalışma durumu ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan ki-kare analizine bakıldığında ki-kare değeri =4.767 p_ değeri = .092

olarak hesaplanmıştır. Hesaplan p_ değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile babalarının çalışma durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %14.0'ının annesi okur-yazar değil ya da ilkokul mezunu iken, %15.8'inin annesi ortaokul düzeyinde, %49.1'inin annesi lise düzeyinde ve %21.1'inin annesi üniversite düzeyinde eğitim görmüştür. Yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %15.4'ünün annesi okur-yazar değil ya da ilkokul mezunu iken, %20.3'ünün annesi ortaokul seviyesinde, %28.7'sinin annesi lise seviyesinde ve %35.6'sının annesi üniversite seviyesinde eğitim almıştır. Anne eğitim seviyesi ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan ki-kare analizine bakıldığında ki-kare değeri =8.553 p_ değeri = .073 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_ değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile annelerinin eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcularından şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %7.0'sinin babası okur-yazar değil ya da ilkokul mezunu iken,%17.5'inin babası ortaokul düzeyinde, %42.1'inin babası lise düzeyinde ve %33.4'ünün babası üniversite düzeyinde eğitim görmüştür. Yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %5.6'sının annesi okur-yazar değil ya da ilkokul mezunu iken, %16.1'inin annesi ortaokul seviyesinde, %35'inin babası lise seviyesinde ve %43.3 ünün babası üniversite seviyesinde eğitim almıştır. Baba eğitim seviyesi ile şiddet eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan ki-kare analizine bakıldığında ki-kare değeri =2.316 p_ değeri = .678 olarak hesaplanmıştır. Hesaplan p_ değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile babalarının eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Araştırma kapsamına alınan U17 yaş grubunda bulunan ve şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %24.5'i korku filmlerini izlemeyi daha çok tercih ederken %19.3'ü dizi filmleri izlemeyi tercih etmektedir. Şiddet eğilimde olan futbolcuların ise %16'sı korku filmlerini, %15.4'ü yarışma programlarını izlemeyi daha çok tercih etmektedir. Futbolcuların izlemeyi daha çok tercih ettikleri televizyon program türleri ile şiddet eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemek için uygulanan ki-kare testinde ki-kare testi değeri = 8.968 p_ değeri= .535 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_ değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için izlenen televizyon program türü ile şiddet eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır

Araştırmaya katılan U17 futbolculardan şiddet eğilimi olmayan futbolcuların %85.9'u sporun hoşgörüyü artırdığını söylerken, yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların %83.2'si sporun hoşgörüyü artırmadığını söylemiştir. Futbolcuların şiddet eğilimleri ile sporun hoşgörüyü etkisi üzerine düşünceleri arasındaki ilişkiyi incelemek için ki-kare testi uygulanmıştır. Uygulanan ki-kare testi değeri = .883 p_ değeri =.829 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_ değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için

futbolcuların sporun hoşgörü üzerindeki etkisi üzerine düşünceleri ile şiddet eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolculardan şiddet eğilimi olmayanların %19.3'ü aile içinde şiddet eğilimi olduğunu söylerken, yüksek şiddet eğilimi olanların ise %21.7'si ise aile içinde şiddet olduğunu söylemiştir. Aile içi şiddet ile futbolcuların şiddet eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemek için ki-kare testi yapılmıştır. Ki-kare testi değeri = .139 p_değeri= .709 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için aile içi şiddet ile futbolcuların şiddet eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 6. U14 Yaş Grubu Futbolcuların Şiddet Eğilimlerine Göre Algılanan Sosyal Destek Puanlarındaki Farklılaşma

Algılanan Sosyal Destek	Gruplar	N	\bar{x}	SS	f	p
Algılanan Sosyal Destek Aile	Şiddet Eğilimi Olmayan	115	29.07	5.66	4.612	.033
	Yüksek Şiddet Eğilimi Olan	85	30.84	5.88		
Algılanan Sosyal Destek Arkadaş	Şiddet Eğilimi Olmayan	115	18.68	3.69	9.293	.003
	Yüksek Şiddet Eğilimi Olan	85	20.56	5.01		
Algılanan Sosyal Destek Antrenör	Şiddet Eğilimi Olmayan	115	23.71	5.07	6.145	.014
	Yüksek Şiddet Eğilimi Olan	85	25.63	5.85		

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların aile sosyal destek puan ortalaması 29.07 standart sapması 5.66, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların aile sosyal destek puan ortalaması 30.84 standart sapması 5.88 olarak hesaplanmıştır. Aile sosyal destek puanına göre şiddet eğilimi olmayanlar ve şiddet eğilimi olanlar arasındaki farklılaşmayı incelemek için yapılan One-Way Anova testinde $F = 4.612$ p_değeri = .033 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri = .033 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden küçük olduğu için şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların aile sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların arkadaş sosyal destek puan ortalaması 18.68 standart sapması 3.69, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların arkadaş sosyal destek puan ortalaması 20.56 standart sapması 5.01 olarak hesaplanmıştır. Arkadaş sosyal destek puanına göre şiddet eğilimi olmayanlar ve şiddet eğilimi olanlar arasındaki farklılaşmayı incelemek için yapılan One-Way Anova testinde $F = 9.2936$ p_değeri = .003 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri = .003 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden küçük olduğu için şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların arkadaş sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır diyebiliriz. Araştırmaya katılan U14 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların antrenör sosyal destek puan ortalaması 23.71 standart sapması 5.07, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların antrenör sosyal destek puan ortalaması 25.63 standart

sapması 5.85 olarak hesaplanmıştır. Antrenör sosyal destek puanına göre şiddet eğilimi olmayanlar ve şiddet eğilimi olanlar arasındaki farklılaşmayı incelemek için yapılan One-Way Anova testinde $F= 6.145$ p_değeri = .014 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri = .014 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha= .05$ değerinden küçük olduğu için şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların antrenör sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Tablo 7. U17 Yaş Grubu Futbolcuların Şiddet Eğilimlerine Göre Algılanan Sosyal Destek Puanları Arasındaki Farklılaşma

Algılanan Sosyal Destek	Gruplar	N	\bar{x}	SS	f	p
Algılanan Sosyal Destek Aile	Şiddet Eğilimi Olmayan	57	28.84	10.12	4.507	.035
	Yüksek Şiddet Eğilimi Olan	143	31.59	7.42		
Algılanan Sosyal Destek Arkadaş	Şiddet Eğilimi Olmayan	57	19.56	7.17	.721	.397
	Yüksek Şiddet Eğilimi Olan	143	20.30	4.77		
Algılanan Sosyal Destek Antrenör	Şiddet Eğilimi Olmayan	57	23.59	8.44	4.660	.032
	Yüksek Şiddet Eğilimi Olan	143	25.98	6.44		

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların aile sosyal destek puan ortalaması 28.84 standart sapması 10.12, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların aile sosyal destek puan ortalaması 31.59 standart sapması 7.42 olarak hesaplanmıştır. Aile sosyal destek puanına göre şiddet eğilimi olmayanlar ve şiddet eğilimi olanlar arasındaki farklılaşmayı incelemek için yapılan One-Way Anova testinde $F= 4.507$ p_değeri = .035 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri = 0.35 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha= .05$ değerinden küçük olduğu için şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların aile sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların arkadaş sosyal destek puan ortalaması 19.56 standart sapması 7.17, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların arkadaş sosyal destek puan ortalaması 20.30 standart sapması 4.77 olarak hesaplanmıştır. Arkadaş sosyal destek puanına göre şiddet eğilimi olmayanlar ve şiddet eğilimi olanlar arasındaki farklılaşmayı incelemek için yapılan One-Way Anova testinde $F= .721$ p_değeri = .397 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri = .397 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha= .05$ değerinden büyük olduğu için şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların arkadaş sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların antrenör sosyal destek puan ortalaması 23.59 standart sapması 8.44, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların antrenör sosyal destek puan ortalaması 25.98 standart sapması 6.44 olarak

hesaplanmıştır. Antrenör sosyal destek puanına göre şiddet eğilimi olmayanlar ve şiddet eğilimi olanlar arasındaki farklılaşmayı incelemek için yapılan One-Way Anova testinde $F=4.660$ p _değeri = .032 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p _değeri = .032 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha= .05$ değerinden küçük olduğu için şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların antrenör sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Tablo 8. Yaş Gruplarına Göre Algılanan Sosyal Destek Puanları Arasındaki Farklılaşma

Algılanan Sosyal Destek	Gruplar	N	\bar{x}	SS	t	P
Algılanan Sosyal Destek Aile	U14	85	30.84	5.88	-.792	.429
	U17	143	31.59	7.42		
Algılanan Sosyal Destek Arkadaş	U14	85	20.56	5.01	.391	.696
	U17	143	20.30	4.77		
Algılanan Sosyal Destek Antrenör	U14	85	25.63	5.85	-.421	.674
	U17	143	25.98	6.44		

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu öğrencilerinin aile sosyal destek puanı ortalaması 30.84 standart sapması 5.88, U17 yaş grubu öğrencilerinin aile sosyal destek puanı ortalaması 31.59 standart sapması 7.42 olarak bulunmuştur. Yaş gruplarına göre aile sosyal destek puanlarındaki farklılaşmayı incelemek için bağımsız iki değişken t testi uygulanmıştır. Hesaplanan t istatistiği değeri = -.792 p _değeri= 429 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p _değeri = .429 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha=.05$ değerinden büyük olduğu için yaş gruplarına göre aile sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu öğrencilerinin arkadaş sosyal destek puanı ortalaması 20.56 standart sapması 5.01, U17 yaş grubu öğrencilerinin arkadaş sosyal destek puanı ortalaması 20.30 standart sapması 4.77 olarak bulunmuştur. Yaş gruplarına göre arkadaş sosyal destek puanlarındaki farklılaşmayı incelemek için bağımsız iki değişken t testi uygulanmıştır. Hesaplanan t istatistiği değeri = .391 p _değeri= 696 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p _değeri = .696 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha=.05$ değerinden büyük olduğu için yaş gruplarına göre arkadaş sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan U14 yaş grubu öğrencilerinin antrenör sosyal destek puanı ortalaması 25.63 standart sapması 5.85, U17 yaş grubu öğrencilerinin antrenör sosyal destek puanı ortalaması 25.98 standart sapması 6.44 olarak bulunmuştur. Yaş gruplarına göre antrenör sosyal destek puanlarındaki farklılaşmayı incelemek için bağımsız iki değişken t testi uygulanmıştır. Hesaplanan t istatistiği değeri = -.421 p _değeri= 674 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p _değeri = .674 anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha=.05$ değerinden büyük olduğu için yaş gruplarına göre antrenör sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma sonucunda, U14 futbolcularının anne çalışma durumlarına göre şiddet eğilimleri arasında hesaplanan p değeri anlamlılık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden küçük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile annelerinin çalışma durumları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir. Bu durumun 14 yaş grubunda yer alan futbolcuların yeni bir kimlik arayışı içerisinde olmalarından ve bu dönemde anne ilgisinden yeteri kadar faydalanamamalarından kaynaklanabileceği söylenebilir.

İzlenen TV programlarının da U14 futbolcularının şiddet eğilimlerine etkisi olduğu saptanmıştır. Bu sonucun, futbolcuların yeni bir kimlik arayışı içerisinde olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca yüksek şiddet eğilimi olan futbolcularda şiddet içeren filmler ve kahramanlık filmleri izleme oranının yüksek olduğu saptanmıştır. Pınar'ın (2006), 500 lise öğrencisi üzerinde yaptığı araştırmaya göre, en çok beğenerek izledikleri dizinin Kurtlar Vadisi olduğunu belirtenlerin ve bir başkasıyla şiddet içeren bir mücadeleye girmiş olduğunu belirten öğrencilerin oranı oldukça yüksek bulunmuştur. Ayrancı vd. (2004) yaptıkları çalışmada, hafta içi 16.00-21.30, hafta sonu 09.00-21.30 saatleri arasında özel TV'lerdeki genel şiddet oranı oldukça yüksek (%33.1) bulunmuştur. Johnson, Cohen, Smailes ve diğerleri tarafından (2002) yapılan bir araştırmada 707 bireyden oluşan bir toplum örneğinde, televizyon izleme ve saldırgan davranışlar 17 yıl arayla değerlendirilmiş, ergenlikte ve genç yetişkinlikte televizyon izlemede geçen zaman ile diğerlerine karşı gösterilen saldırgan davranışların olasılığı arasında bir bağlantı bulunduğu ortaya konmuştur. Dolayısıyla ergen için tehlike gösteren medyanın şiddet yaydığı söylenebilir. Soyut düşüncenin henüz geliştiği ergenlik döneminde bireyler, medyadaki şiddet görüntülerinden daha olumsuz yönde etkilenebileceği söylenebilir.

U14 futbolcularından şiddet eğilimi olanların algılanan sosyal destek puanlarının aynı yaş grubuna dâhil şiddet eğilimi olmayan futbolculardan daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda yüksek şiddet eğilimi gösteren U14 futbolcularının daha fazla sosyal desteğe ihtiyaç duydukları söylenebilir. Analiz sonuçlarına göre yüksek şiddet eğilimi gösteren U14 futbolcuları en çok sosyal desteği sırasıyla ailelerinden antrenörlerinden ve arkadaşlarından aldıkları saptanmıştır. Bu sonuç ailenin etkisinin diğer faktörlere göre daha fazla olduğunu göstermektedir.

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların aile sosyal destek puan ortalaması 29.07, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların aile sosyal destek puan ortalaması 30.84 olarak hesaplanmıştır. Analiz sonuçları ayrıca şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların aile sosyal destek puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir.

Araştırmaya katılan U17 yaş grubu futbolcuların şiddet eğilimi olmayanların antrenör sosyal destek puan ortalaması 23.59, yüksek şiddet eğilimli olan futbolcuların antrenör sosyal destek puan ortalaması 25.98 olarak hesaplanmıştır. Analiz sonuçları ayrıca şiddet eğilimi olmayan ve yüksek şiddet eğilimi olan futbolcuların antrenör sosyal destek puanlarında

istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir. Bu sonuç çalışmada yer alan U17 futbolcularının şiddet eğilimi gösterenlerin gerek ailelerinden gerekse de antrenörlerinden daha fazla sosyal destek aldıklarını göstermiştir. Ayrıca aile ve antrenör faktörlerinin bu futbolcuların algıladıkları sosyal desteğe etkilerinin olduğu söylenebilir.

Analiz sonuçlarına göre U14 ve U17 futbolcuların şiddet eğilim ortalamaları sırasıyla 42,5 ve 71,5, algılanan sosyal destek ortalaması sırasıyla 73.84 ve 76.20, aile için sosyal destek ortalaması sırasıyla 30.84 ve 31.59, arkadaşlar için sosyal destek ortalaması sırasıyla 20.56 ve 20.30, son olarak antrenör için sosyal destek ortalaması sırasıyla 25.63 ve 25.98 olarak bulunmuştur. Bu bağlamda U17 yaş grubu futbolcuların algılanan sosyal destek ortalama değerleri (genel, aile için, arkadaşlar için, antrenörler için) U14 yaş grubu futbolcularla kıyaslandığında daha düşük olması beklenirken aksi yönde yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

U14 ve U17 futbolcularının Annenin Eğitim Düzeyine Göre Şiddet Eğilimi Görülme Sıklığına bakılmak için yapılan ki-kare analizine bakıldığında U14 p_değeri =.146, U17 p_değeri =.073 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan p_değeri anlamlık düzeyi olarak alınan $\alpha = .05$ değerinden büyük olduğu için, futbolcuların şiddet eğilimleri ile anne eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Avcı'nın (2006) şiddet davranışı gösteren ve göstermeyen ergenlerin aile işlevlerini karşılaştırdığı araştırmanın bulgularına göre annesinin öğrenim düzeyi düşük olan ergenler arasında şiddet davranışının daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayan (2007) ise, Sivas merkez ilçede bulunan okullarda okuyan ve aile içinde şiddete maruz kalan 655 ergenin saldırganlık eğilimlerini incelediği çalışmada, öğrencinin saldırganlık ölçeğinden aldığı puanların annenin eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediğini görülmektedir.

Hüsman (2007) tarafından İstanbul ilinde öğrenim görmekte olan 1499 lise ikinci sınıf öğrencisi üzerinde yapılan çalışmaya göre ise, öğrencilerin Saldırganlık Ölçeği, fiziksel saldırganlık, öfke ve düşmanlık alt ölçeklerinden aldıkları puanlar ve Saldırganlık Ölçeği toplam puanları arasında annenin eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Karakaya (2008) İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan Endüstri Meslek liselerine devam eden 341 öğrencinin şiddet eğilimlerini çok yönlü olarak incelediği çalışmada öğrenci annelerinin eğitim durumlarının, öğrencilerin açık şiddet, güven duyma ve örtülü şiddet alt boyutları bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşmaya neden olmadığını bulmuştur. Kula (2008) tarafından İstanbul iline bağlı liselerde gerçekleştirilen çalışmanın sonuçlarına göre, saldırganlık ölçeği sıralamalar ortalamalarının annenin eğitim düzeyi değişkenine göre incelendiğinde, anne eğitim düzeyinin sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır.

Çalışmamızda ayrıca U14 ve U17 futbolcularının Baba Eğitim Düzeyine Göre Şiddet Eğilimi Görülme Sıklığına bakıldığında futbolcuların şiddet eğilimleri ile baba eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Karataş (2002) şiddete başvuran

ergenlerin baba eğitim düzeylerinin şiddete başvurmaya eğilimli ergenlere göre daha düşük olduğunu görülmektedir. Benzer şekilde, Avcı (2006), yaptığı çalışmada, karşılaştırma grubunda yer alan ergenlerin babalarının öğrenim durumlarının şiddet davranışı gösteren ergenlerin babalarına göre daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Bütün bu analizlerin neticesinde yaş farkı az da olsa U14 ve U17 yaş grubu öğrencilerin özellikle antrenörlerin, yaş küçük olan öğrencilerin şiddete eğilimlerine olan etkisi çok daha belirgindir. Bu sebeple yaş grubu küçük olan öğrencilerin ailelerinin ve antrenörlerinin onlara verdikleri sosyal desteğin seviyesini yükseltecek bilgilendirmeler yapılmasının, bu öğrencilerin ilerleyen yaşlarında gerek spor hayatlarında, gerekse sosyal yaşantılarındaki şiddet eğilimlerini azaltacağı söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Acet, M. (2005). Sporda Saldırganlık ve Şiddet, Yaylacık Matbaası, İstanbul.
- Avcı, R. (2006). Şiddet Davranışı Gösteren ve Göstermeyen Ergenlerin Ailelerinin Aile İşlevleri, Öfke ve Öfke İfade Tarzları Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Ayan, S. (2007). Aile İçinde Şiddete Uğrayan Çocukların Saldırganlık Eğilimleri. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 8, 206-214.
- Ayrancı, Ü., Köşgeroğlu, N. ve Günay, Y. (2004). Televizyonda Çocukların En Çok Seyrettikleri Saatlerde Gösterilen Filmlerdeki Şiddet Düzeyi. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 5:133-140.
- Başoğlu, B., Şekeroğlu, M. Ö., Altun, E., & Dinçer, N. (2016) Öğretmenlerin İş Yaşamındaki Yalnızlıkları ile Sosyo-Demografik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(2), 66-76.
- Çeviker A., Turkyay, H, & Aydın, A. D, (2016) Beden Eğitimi Ve Spor Etkinliklerinin VII ve VIII. Sınıf Ortaokul Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerine Etkisi. İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 3, Sayı 1
- Çuhadaroğlu, F. (1996). Adolesansta Psikolojik Gelişim Özellikleri, Katkı Pediatri Dergisi 17: (5)Eylül-Ekim ss.783-788.
- Gabay, R. (1984). Annelerin Sosyal Destek, Çocuk Yetiştirme Stresi ve Çocukla İlgili Sorunlarla Başa Çıkma Biçimlerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Göka, E. (2009). Saldırganlığın Nedenleri, Ankara Numune Hastanesi Psikiyatri Kliniği Şefi, Ankara.
- Hüsman, Z. (2007). Lise İkinci Sınıf Öğrencilerinin Şiddet Deneyimlerinin Nitelik ve Nicelik Açısından Tetkiki. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Johnson, J. G., Cohen, P., Smailes, E. M., Kasen, S., & Brook, J. S. (2002). Television Viewing and Aggressive Behavior During Adolescence and Adulthood. *Science*, 295, 2468-2471.

- Karakaya, E. (2008). Endüstri Meslek Lisesi Öğrencilerinin Şiddet Eğilimlerinin Çok Yönlü Olarak Değerlendirilmesi, İstanbul İli Avrupa Yakası Örneği Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Karataş, Z. B. (2002). Anne Baba Saldırganlığı İle Lise Öğrencilerinin Saldırganlığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Kula, E. (2008). Endüstri Meslek Lisesi Öğrencilerinin Umutsuzluk Düzeyleri ve Saldırganlık Durumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- McWhirter, BT, Besett-Alesch, T.M., Horibata, J. ve Gat, I. (2002). Loneliness in High Risk Adolescents: the Role of Coping, Self-esteem, and Empathy. *Journal of Youth Studies*, 5(1), 69-84.
- Mumcu, H. E. (2018). Engelli Spor Politikaları, (Avrupa Birliği Ülkeleri ile Türkiye Karşılaştırması, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Ögel, K., D. Tamar, D. Çakmak (1997). Ergenlik Döneminde Madde Kullanımı, Ege Psikiyatri Sürekli Yayınları, Sayı 2(4), s. 502-519.
- Pınar, N. (2006). Görsel Medya ve Şiddet Kültürünün Ortaöğretim Öğrencileri Üzerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Sezen, G. ve Paliç, G. (2011). Lise Öğrencilerinin Problem Çözme Becerisi Algılarının Belirlenmesi, 2. International Conference on New Trends in Educations and Their Implications, 27-29 April 2011, Antalya.
- Sorias, Emine, O. (1988). Sosyal Destek Kavramı. E.Ü. Tıp fakültesi Dergisi, 27(1), 1988.
- Şekeroğlu, M. Ö. (2017) Study of the Concepts of Athletic Identity and Continuous Sport Self-Confidence in the Light of Various Variables.
- Şenyüzlü, E. (2013). Üniversite Öğrencilerinde Spora Katılımın Saldırgan Davranışlar Üzerine Etkilerinin İncelenmesi, Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.
- Şişman, Y. (2006). Sokakta Çalışan Çocukların Yaşam Koşulları ve Gelecek Beklentileri. Sosyal Bilimler Dergisi, Ankara.
- Vatandaş, C. (2003). Aile ve Şiddet. Atatürk Kültür Merkezi Yayınları. Afyonkarahisar.
- World Health Organization. (1998). Health Promotion Glossary, Geneva, Switzerland.
- Yavuzer, H. (2000). Çocuk Psikolojisi, 19. Baskı, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Yıldırım, İ. (2010). Anne Baba Desteği ve Başarı. Anı Yayıncılık, Ankara.

YAZ SPOR OKULU SPORCULARININ ANTRENÖRLERİNE İLİŞKİN METAFORLARI*

Metaphors Used by the Summer Sports School Athletes for Their Coaches

Bülent GÜLER**

Bartın Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, btbguler@hotmail.com

Şebnem ŞARVAN CENGİZ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, csebnem@gmail.com

ÖZ

Bu araştırma yaz spor okulu sporcularının antrenör kavramını nasıl algıladıklarına ilişkin metaforların araştırılması amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016 yüz döneminde Ankara Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü kapsamında açılan yaz spor okullarına katılan ve 18 farklı branşta eğitim gören 706 sporcu oluşturmuştur. Sporcuların antrenör kavramına yönelik ürettikleri metaforlar ortak özelliklerine göre 13 farklı kategoride sınıflandırılmıştır. Araştırma verileri incelendiğinde sporcuların “antrenör” kavramına ilişkin 132 metafor ürettikleri görülmüştür. Sporcuların antrenör kavramına yönelik en çok ürettikleri metaforlar %11,8’i baba, %10,6’sı arkadaş, %9,6’sı abi, %6,9’sı abla şeklindedir. Sonuç olarak, katılımcı sporcuların en çok ürettikleri metaforlar “Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör”, “Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör”, “Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör”, “Saf ve temiz biri olarak antrenör” kategorisinde toplanmıştır. Bu kategorilere ait metaforlar, sporcuların antrenörlerini aileden biri olarak gördüklerini, antrenörlerinin onları anne ve baba gibi koruyacağını, onlara saf ve temiz duygularla yaklaşacağı yönünde olduğu saptanmıştır. Antrenörlerin gösterdiği bu davranış şeklinin sporcularda iyilik, sevgi ve başarı gibi sonuçları arttıracığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Metafor, Spor, Sporcu.

*Bu çalışma, 1.Dünya Spor Bilimleri Araştırma Kongresinde poster bildiri olarak sunulmuştur. 23-26 Kasım 2017, Manisa.

** Sorumlu Yazar.

ABSTRACT

This research was undertaken to investigate the metaphors used by the athletes in the summer sports schools showing their perception of the concept of a coach. The study group consisted of 706 athletes participated in the open summer sports schools in 18 different branches of Ankara Youth Services and Provincial Directorate of Sports. The metaphors used by the students for the concept of coach were classified in 13 different categories according to their common characteristics.. When the research data were examined, it was seen that the students produced 132 metaphors regarding the concept of "coach". 11,8% of the participants used father, 10,6% used friend, 9,6% used brother and 6,9% used sister. In conclusion, it is seen that the trainees of the coaches see their trainers in the form of a "coach as an information source and transmitter", "a coach as a relaxing and therapeutical person, "a coach as a protector and a helpful person" and "a coach as a pure and innocent person". The metaphors in these categories indicated that the athletes see their coaches as a family member and believe that their coaches will protect them just like their mothers and fathers do and approach them with pure and innocent feelings. It is thought that this behavior of the coaches will increase the results of goodness, love and success in the athletes.

Keywords: Coach, Metaphor, Sport, Athlete.

GİRİŞ

Çocuklardaki sportif davranışlar, onların aslında her yönden gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Sportif oyunlara bir takım oyuncusu olarak katılma zamanla o çocuklarda karşılıklı yardımlaşma, beraber çalışma, diğer oyunculara ve oyunun düzenine saygı duyma hislerini geliştirir. Takım halinde çalışma zamanla çocuğa böyle bir ortamda nasıl hareket edeceğini öğretir. Takım halinde yapılan sporlar sayesinde insanlar ve gruplar arasındaki sosyal ilişki ve bağların kuvvetlendiğine, sosyal mesafelerin kısaldığına inanılır (Taşkıran, 1997, 33). Çocukluk dönemi ile beraber başlayan sosyalleşme, tüm yaşam boyu devam eden bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır (Turkay vd, 2017). Çocuklarda gerçekleştirilen spor, pedagojik sorumlulukla yapılan beden eğitimi spor çalışmaları, çocuk antrenmanları ve yarışmaları onların bedensel, sosyal, zihinsel ve ruhsal gelişimleri üzerinde olumlu etkiler yaratır ve yeni ufuklar açar (Muratla, 1997;86). Çocukların spora başlamaları ve devamında edildiği deneyimle birlikte fiziksel kapasitesini geliştirme çabası artarak devam etmektedir (Mumcu vd, 2017). Bu anlamda özellikle ortaöğretimde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin iletişim becerilerinin, sporcu öğrencilerin güç gösterme ve başarıya yaklaşma güdüleri üzerinde olumlu etki yarattığı söylenebilir (Bora ve Cengiz, 2015, 2).

Antrenör, oyuncuyu teknik, taktik, fiziksel ve mental olarak hazır bulundurmak ve gelişimini sağlamak durumundadır. Tüm bunları yerine getirmek antrenörün yapması gereken asli görevler olsa da antrenör sadece bunlarla sınırlı kalmamalıdır. Çünkü sporcuların çoğu, antrenörlerin tutum, davranış, hal ve hareketlerini takip ederler. Onlar nasıl davranıyorsa öyle aynı şekilde davranmaya çalışırlar. Özellikle çocuklar, çok iyi gözlemci oldukları için antrenörün davranışlarını, çeşitli durumlar karşısında verdiği tepkileri, kılık kıyafeti gibi antrenörünün birçok şeyini takip eder ve onun gibi olmak isterler. Bu noktada, antrenörlere

oldukça önemli bir misyon yüklenmektedir. Oyuncuya iyi bir rol-model olarak, yapılan her hareketin, ağızdan çıkan her sözün, sporcular tarafından takip edildiğinin farkında olmak gerekir. Sporcular iyi birer birey olmaları, iyi sporcu olma yolunda önemli bir kilometre taşıdır. Sporcuların gelişimini isteniyorsa, onların iyi birer birey olmaları yönünde de geliştirilmelerine katkı sağlamanın çok önemli olduğunun bilincinde olmak gereklidir.

Sporla performansın artmasında tek başına fiziksel kapasiteye arttırmaya yönelik metodların uygulanmasının yetersiz olduğu kabul edilir bir gerçektir. Fiziksel performans kadar psikolojik faktörlerde oldukça önemlidir (Şekeroğlu, 2017). Son zamanlarda çocuk ve gençlerin spora motive edilmesi ile ilgili araştırmaların sayısında bir hayli artış olmuştur. Önceki araştırmalar da spor ve fiziksel aktivitelere katılım için; eğlence, form tutma, yetenekleri geliştirme ve rekabet gibi birtakım nedenler olduğu, eğitimin konuşma becerisi üzerindeki etkilerini ortaya konulmuştur (Gill ve Deeter, 1988, 192, Cengiz ve Karabulut, 2015). Spora yönlendirme bir bireyin rekabet düzeyinin kazanmaya yönlendirmesinin ve hedefe yönelmesinin birleşiminden oluşur. Araştırmalar genel olarak ergenlerin spora katılımında birkaç faktör olduğunu ortaya koymuştur. Bunlar eğlence (spordan alınan zevk güdüsü), form tutmak (sağlıklı ve fiziksel olarak uygun olma güdüsü), yetenek gelişimi (yeni yetenekleri geliştirme veya eski yetenekleri artırma güdüsü), başarı (yapılan işlerde elde edilen başarıma güdüsü), statü (tanınma ve ödül kazanma güdüsü), takımla beraber olma (bir takıma ait olma ve takım atmosferinden zevk alma güdüsü), arkadaşlık (arkadaşlarla beraber olma güdüsü), enerji atımı (fazla enerjiden kurtulmak için bir şeyler yapma güdüsü) ve durumsal güdüler (aileler, antrenörler ve yararlı kuruluşlardan etkilenme) olarak adlandırılabilir (Buonamano ve Mussino, 1995, 268).

Metafor; Metafor terimi, Latince ve Grekçe metafora kökünden gelmektedir. Meta (öte, aşırı) ve pherein (taşımak, yüklenmek) sözcüklerinin birleşiminden oluşmuştur. Metafor kullanma, düşünceyi örgütlenme yolu olarak görülmektedir. Öğrencileri farklı bir biçimde düşünmeye yönelttiği ve onlara alternatif yolları görme olanağı verdiği belirtilmektedir. Bunun yanında metaforlar, belirsiz kavramlara açıklık getirebilir. Metafor kullanma, öğrenme sürecini başlatma ve sürdürmeye temel oluşturmada; öğretmen ve öğrencilere ortak bir dil geliştirmede yardımcı olabilir. Öğrencilerin kendi metaforlarını üretmeleri öğrenme süreçlerindeki gelişmeleri anlamalarına ve biliş üstü becerilerini geliştirmelerine yardım eder (Oğuz, 2005, 584).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma yaz spor okulu sporcularının antrenör kavramını nasıl algıladıklarına ilişkin metaforların araştırılması amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın Önemi

Spor bilimlerinde sürekli ele alınan antrenör kavramının, bu araştırmaya konu olarak seçilmesi yönüyle güncel olduğu düşünülmektedir. Yapmış olduğumuz bu çalışmayla birlikte sporcular için oldukça önemli olan antrenörlerin hakkında sporcu görüş ve

değerlendirmeleriyle bilgi sahibi olunacaktır. Bununla birlikte antrenörlerin çalışmış oldukları özel ve resmi kurumlarda yöneticilerinde antrenörleri ile ilgili daha fazla bilgi edinmelerini sağlayacaktır.

- Antrenörlere yönelik algıların belirlenmesinde metaforların kullanıldığı bir çalışma olması yönüyle özgündür.
- Antrenör kavramına yönelik algıların belirlenmesi yönüyle gereklidir.
- Metaforik algılardan yola çıkarak elde edilen bulguların araştırmacılara, spor eğitimcilerine ve spor bilimcilere bir veri kaynağı olması açısından işlevsel olarak görülmektedir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim yöntemi benimsenmiştir. Olgu bilim çalışmalarında, araştırmacı verileri elde ettikten sonra doğrudan veriye gitmekte ve olgunun nasıl deneyimlendiğini anlamayı sağlayan önemli açıklamalar, cümleler ve alıntılar yapmaktadır. Bu adım anahtar ifadelerin listelenmesi olarak adlandırılmaktadır. Daha sonra araştırmacı bu önemli ifadelerden hareketle temalar içinde anlam grupları geliştirir (Creswell, 2013, 83).

Çalışma Gurubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünün yaz spor okullarına devam eden 18 branşta 6-18 yaş aralığındaki 706 kız ve erkek sporcudan oluşturmuştur. Araştırmada amaçsal örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Evrende incelenen problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik farklı durumların belirlenerek, çalışmanın bu durumlar üzerinde yapılması maksimum çeşitlilik örnekleme tamamlamaktadır (Büyüköztürk vd., 2014, 90).

Verilerin Toplanması

İnceleme sonucunda araştırmada kullanılacak metaforik algılar ile veri toplama aracı oluşturulmuştur. Bu aşamada uzman görüşüne de başvurularak veri toplama aracına son şekli verilmiştir. Oluşturulan veri toplama aracında iki bölüm yer almaktadır. Birinci bölümde katılımcıların branşı, yaşı, cinsiyeti, eğitim durumları, kaç yıldır branşı ile ilgilendiği, ailede spor yapan olup olmadığı, ailede spor yapan varsa yakınlık derecesi, anne ve baba eğitim düzeyi ile ilgili sorular, ikinci bölümde ise katılımcılardan doldurmaları istenen “Antrenörüm gibidir. Çünkü” ifadesi yer almaktadır.

Araştırma için gerekli olan resmi izin Gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğünden alınmıştır. Ankara Gençlik hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü yaz okulu hizmeti verdiği tesislerde 8 hafta boyunca öğrencilere araştırma soruları birebir olarak uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi insanların söyledikleri ve yazdıklarının açık talimatlara göre kodlanarak

nicelleştirilmesi (sayısallaştırılması) sürecidir. Bu yaklaşımın özünde yazılan ve söylenenlerin kategorileştirilmesi vardır (Balci, 2011, 229).

İçerik analizinde toplanan veriler kodlanır ve bu kodlara göre sınıflandırma yapılır. Daha sonra verileri genel düzeyde açıklayabilen ve kodları belirli kategoriler altında toplayabilen temalar bulunur. Temaların bulunması için önce kodlar bir araya getirilir ve aralarındaki ortak yönler bulunmaya çalışılır. Bu bir anlamda tematik kodlama işlemidir ve toplanan verilerin kodlar aracılığı ile kategorize edilmesidir. Kodlar bir araya getirildikten sonra ortaya çıkan tema sayısı çok fazla ise bu temaların ortak ilişkilerinden yola çıkılarak bir üst tema için sınıflandırma yapılabilir. Ortaya çıkan temalara göre veri setinin çeşitli bölümlerinin etkili bir biçimde temsil edilip edilmediğine dikkat edilmesi gerekir. Bu aşamada dışarıdan bir araştırmacının ortaya çıkan temaların yeterli düzeyde veri setini yansıtıp yansıtmadığını ve bu temalara göre verilerin etkili bir biçimde düzenlenip düzenlenmediğini incelemesi ve araştırmacıya önerilerde bulunması yararlı görülmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, 268). Bu nedenle veri analizi aşamasında metaforların ait oldukları kavramsal kategorileri temsil edip etmediğini belirlemek amacıyla araştırmacı görüşüne başvurulmuştur.

Araştırmaya katılma bireylerin metaforları 5 aşamada gerçekleştirilmiştir.

Adlandırma aşaması: Bu aşamada katılımcıların “antrenör” kavramına yönelik ürettikleri metaforlar alfabetik sıraya göre listelenmiş ve her metaforun kaç katılımcı tarafından üretildiği tespit edilmiştir. Bu aşamada bazı katılımcıların birden fazla metafor ürettikleri görülürken, bazı katılımcıların ise hiç metafor üretmedikleri ya da veri toplama aracını tamamen boş bıraktıkları görülmüştür.

Eleme aşaması: Bu aşamada alfabetik olarak listelenen metaforlar açıklamalarıyla birlikte incelenerek; metafor sayılamayacak ifadeler içeren, metafor ve açıklaması arasında bir bağlantı kurulamayan, üretilen metafora dair bir açıklamanın yer almadığı ve boş bırakılan formlar (n=94) elenmiştir.

Kategori geliştirme Aşaması: Katılımcılar tarafından üretilen metaforlar benzer özelliklerine göre gruplandırılmıştır. Katılımcılar tarafından üretilen bazı metaforların farklı gerekçelerle açıklandıkları görülmüştür. Bu aşamada bu tür metaforlara birkaç kategoride birden yer verilmiştir. Örneğin; “aslan” metaforu bir katılımcı tarafından “çünkü her an kükremeye hazır bir insandır” olarak açıklanmış ve “sinirli bir insan olarak antrenörü” kategoriye dâhil edilmiştir. Aynı metafor başka bir katılımcı tarafından “çünkü güçlü birisidir” ifadesi ile açıklandığı için “fiziksel güç unsuru olarak antrenörü” tanımlamıştır. Uygulama sonucunda katılımcıların kullandığı metaforlar ortak özelliklerine göre şu kategoriler altında toplanmıştır.

- Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcı olarak antrenör
- Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör
- Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör
- Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör
- Kategori 5. Değişen-farklılaşan biri olarak antrenör
- Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör

- Kategori 7. Görünenden daha azını barındıran antrenör
- Kategori 8. Yaşam için gerekli antrenör
- Kategori 9. Koruyucu-kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör
- Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici biri olarak antrenör
- Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör
- Kategori 12. Sorgulayıcı biri olarak antrenör
- Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Geçerlik ve güvenilirliğin sağlanması aşaması: Nitel araştırmalarda geçerliğin önemli ölçütlerinden biri toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklamasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, 291). Bu nedenle bu araştırmanın geçerliğini sağlamak açısından araştırma süreci ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiş ve verilerin analiz ve yorumlamasında katılımcıların ifadelerine doğrudan yer verilmiştir. Katılımcılar tarafından üretilen metaforların tamamına bulgular kısmında yer verilerek, gerek yorumlar yapılmıştır. Görüş birliğine varılan toplam 132 farklı metafor ve 706 form vardır. Uyum yüzdesi 80,23 olarak tespit edilmiştir.

Metaforların frekans hesaplaması ve yorumlanması aşaması: Bu aşamada “antrenör” kavramına ilişkin üretilen metaforlar, metaforların oluşturduğu kategoriler, bu metaforları üreten katılımcılara ait kategoriler belirtme sıklığı ve yüzde değerleri hesaplanarak Tablo 1’de verilmiştir. Öğrenci metaforlarından yapılan alıntı hangi katılımcı tarafından üretildiğini gösteren kişisel bilgiler alıntının sonunda kodlanmış olarak yer almaktadır. Kodlamalar aşağıda verilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1: Farklı Branşlara Sahip Olan Sporcuların Geliştirdiği Metaforların Dağılımı

Metafor	Frekans	%	Metafor	Frekans	%	Metafor	Frekans	%
Baba	83	11,8	Artist	2	0,3	İyi kalpli	1	0,1
Arkadaş	75	10,6	Lider	2	0,3	Ağaç	1	0,1
Abi	68	9,6	Başarılı	2	0,3	Akıllı	1	0,1
Abla	49	6,9	Çalışkan	2	0,3	Kan	1	0,1
İyi	49	6,9	Dayım	2	0,3	Kan gurubu	1	0,1
Aslan	41	5,8	Pislik	2	0,3	Arama Motoru	1	0,1
Anne	35	5,0	Oyuncu	2	0,3	Karizma	1	0,1
Öğretmen	20	2,8	Dondurma	2	0,3	Kaslı	1	0,1
Çiçek	15	2,1	Sevmek	2	0,3	İğne	1	0,1
Aile	15	2,1	Güçlü	2	0,3	Kelebek	1	0,1
Melek	13	1,8	Yunus	2	0,3	Kızgın	1	0,1
Kardeş	11	1,6	Tecrübeli	2	0,3	At	1	0,1
Mükemmel	9	1,3	Güzel	2	0,3	Ateş	1	0,1
Işık	9	1,3	Çakmak	1	0,1	Ayakkabı	1	0,1
İdol	7	1,0	Pekmez	1	0,1	Köpekbalığı	1	0,1
Yakışıklı	7	1,0	Dolu bardak	1	0,1	Kral	1	0,1
Disiplinli	6	0,8	Cadı	1	0,1	Kurt	1	0,1
Şeker	6	0,8	Canavar	1	0,1	Kuş	1	0,1

Tatlı	6	0,8	Demir	1	0,1	Kuzen	1	0,1
Bilgisayar	5	0,7	Diktatör	1	0,1	Baklava	1	0,1
Koç	5	0,7	Gülücük	1	0,1	Baklava	1	0,1
Akraba	5	0,7	Yastık	1	0,1	Bal	1	0,1
Adam	4	0,6	Sevimli	1	0,1	Balık	1	0,1
Kitap	4	0,6	Sırdaş	1	0,1	Maymun	1	0,1
Su	4	0,6	Duvar	1	0,1	Biber	1	0,1
Sırık	4	0,6	Eğitici	1	0,1	Teyze	1	0,1
Arı	3	0,4	Fabrika	1	0,1	Timsah	1	0,1
Kaya	3	0,4	Fener	1	0,1	Tokat	1	0,1
Babam	3	0,4	Film	1	0,1	Üst düzey	1	0,1
Basketbolcu	3	0,4	Futbolcu	1	0,1	Hamburger	1	0,1
Kaplan	3	0,4	Telefon	1	0,1	Harika	1	0,1
Kahraman	3	0,4	Bomba	1	0,1	Hata	1	0,1
Canı yakın	3	0,4	Meyve	1	0,1	Radyo	1	0,1
Dayı	3	0,4	Mis	1	0,1	Rehber	1	0,1
Delikanlı	3	0,4	Mutluluk	1	0,1	Sabır taşı	1	0,1
Pamuk	3	0,4	Beton	1	0,1	Sanatçı	1	0,1
Sert	3	0,4	Nur	1	0,1	Sinirli	1	0,1
Güneş	3	0,4	Odun	1	0,1	Soda	1	0,1
Dost	3	0,4	Olgun	1	0,1	Sporcu	1	0,1
Tilki	3	0,4	Otoriter	1	0,1	Sportif	1	0,1
İlgili	2	0,3	Çay	1	0,1	Star	1	0,1
İdolüm	2	0,3	Çelik	1	0,1	Prenseler	1	0,1
Annem	2	0,3	Çelik adam	1	0,1	Çocuk	1	0,1
Kartal	2	0,3	Çikolata	1	0,1	Çoban	1	0,1
Toplam				706	%100			

Araştırma verisi incelendiğinde öğrencilerin “antrenör” kavramına ilişkin 132 metafor ürettikleri görülmüştür. Öğrencilerin antrenör kavramına yönelik en çok ürettikleri metaforlar %11,8’i baba, %10,6’sı arkadaş, %9,6’sı abi, %6,9’sı ablaya benzetmiştir. Genellikle ağırlıklı ortalamalar çocukların antrenörlerini ailesinden biri olarak gördüğünü göstermektedir. Öğrencilerin antrenör kavramına yönelik ürettikleri metaforlar ortak özelliklerine göre 13 farklı kategoride sınıflandırılmıştır. Öğrencilerin ürettikleri metaforlar Tablo 10 da görülmektedir.

Bu bölümde katılımcı sporcuların “antrenör” kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar tablolar halinde verilmiştir. Oluşturulan metaforlara ilişkin cümlelerden alıntılar yapılmıştır.

Katılımcı sporcuların oluşturdukları metaforlar 13 kategoride toplanmıştır.

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcı olarak antrenör: Sporculara göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör: Sporcular gelecekte antrenörleri gibi olmak isterler. Antrenörlerine çeşitli anlamlar yüklerler.

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör: Sporcular antrenörlerini dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör: Bu kategoriyi oluşturan metaforlarda sporcular antrenörlerini yetiştirici, olgunlaştırıcı olarak algılamaktadırlar.

Kategori 5. Değişen-farklılaşan biri olarak antrenör: Bu kategoride sporcular antrenörlerini ortamına yerine ve zamanına göre değişen farklılaşan sabit özellikler göstermeyen çok farklı kişiliklere sahip olduklarını vurgulamışlardır.

Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör: Bu kategoride sporcular antrenörünü araştırmacı, keşfedici, gözlemleyen, sorgulayan, sürekli yeni bilgiler bulmak için çabalayan bireyler olarak algıladıklarını ifade etmektedirler.

Kategori 7. Görünenden daha azını barındıran antrenör: Bu kategoriye göre sporcu antrenörünü gördüğünden daha azını barındıran kişi olarak tanımlamaktadır. Yani sanıldığı gibi çok şey bilen, alanında yetkin kişiler gibi görünmelerine rağmen aslında öyle olmadıkları şeklinde algılarının olduğunu vurgulamaktadırlar.

Kategori 8. Yaşam için gerekli antrenör: Sporcular antrenörü yaşam için gerek olan bir unsur olarak algılamaktadır. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

Kategori 9. Koruyucu-kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör: Sporcularının antrenörünü kötülüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar.

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici biri olarak antrenör: Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör: Sporcular, antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir.

Kategori 12. Sorgulayıcı biri olarak antrenör: Sporcular antrenörü sorgulayıcı olarak tanımlamışlardır. Sporculara göre antrenörler sordukları sorularına yanıt veren, onları düşündüren ve sorgulatan, ne sormak istediklerine emin olmalarını sağlayan bireylerdir.

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör: Sporculara göre, antrenör saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir.

Tablo 2: Basketbol Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Basketbol Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Basketbolcu (4), Adam gibi (2), Bilgisayar (2), Google (1)	4	9
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Koç (4), Sırık (4), Adam (2), At (1), Aslan (1), Karizmatik (1), Kas yığını (1), Çok iyi (1), Yakışıklı (3).	9	18
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Adam (1), Artist (1), Arkadaş (1), Melek (1)	4	4
Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör	Şenol Güneş (1)	1	1
Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör	Çalışkan (1)	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Abi (4), Arkadaş (2), Güçlü (2), Babam (1), Kahraman (1)	5	10
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Çok güzel (1), Çok tecrübeli (1)	2	2
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Otokratik (1)	1	1
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Melek (6), Arkadaşım (5), Baba (6), Kardeş (3), iyi (2), Çok yakışıklı (2), Anne (1), Mutluluk (1)	8	26
	Toplam Metafor Sayısı	35	72

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 9 metaforun oluştuğu görülmektedir. Basketbol sporcularına göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör bilgisayar gibidir. Çünkü çok akıllıdır (Bas.81).
- Antrenör Google gibidir. Çünkü basketbol hakkında ve diğer sporlar hakkında çokça bilgiye sahiptir (Bas.45).

Kategori 2. Bu bölümde 15 metaforun oluştuğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenörüm artist gibidir. Çünkü o çok tatlıdır (Bas.90).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 7 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm melek gibidir. Çünkü bizlere çok iyi davranıyor ve çok iyi bir hocadır (Bas. 35).

Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor görülmektedir. Bu kategoriye oluşturan metafor metaforlarda sporcuları antrenörler yetiştirici, olgunlaştırıcı olarak algılamaktadır.

- Antrenörüm Şenol Güneş gibidir. Çünkü bana yeteneğimi gösterdi. Aynı Şenol hocanın Quaresmaya yaptığı gibi (Bas.88).

Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor görülmektedir. Sporcular antrenörlerini araştırmacı, keşfedici, gözlemleyen, sorgulayan, sürekli yeni bilgiler bulmak için çabalayan bireyler olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir.

- Antrenörüm çalışkan gibidir. Çünkü o çok iyi bir basketbolcudur (Bas.70).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 10 metafor oluştuğu görülmektedir.

- Antrenörüm abi gibidir. Çünkü o hep yardım eder (Bas.103).
- Antrenörüm kahraman gibidir. Çünkü o çok kuvvetlidir (Bas.80).
- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü her zaman yanımda olmuştur (Bas.58).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 2 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm çok tecrübelidir. Çünkü bize çok iyi yol gösterir ve bizi aydınlatır (Bas.104).
- Antrenörüm çok güzeldir. Çünkü basketbolu küçüklüğümde hayallerim arasındaydı şimdi ise bu işi antrenörüm sayesinde severek yapıyorum (Bas. 59).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 1 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm otokrat gibidir. Çünkü o çok serttir (Bas.101).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 26 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm melek gibidir. Çünkü kanatları vardır (Bas.49).
- Antrenörüm iyidir. Çünkü o çok iyi bir insandır (Bas.69).

Tablo 3: Atletizm Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Atletizm Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Üst Düzey (1)	1	1
Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör	Arkadaş (1)	1	1
Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör	Su (1)	1	1

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Arkadaş (11), Abla (1), Pamuk Şeker (1)	3	13
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Işık (2), Güneş (1)	2	3
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Diktatör (1), Çok sert (1), Cadı (1), Kaya (1)	4	4
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Arkadaşım (4), Baba (2), Şeker (2), İyi (1), Öğretmen (1)	5	10
Toplam Metafor Sayısı		17	33

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metaforun olduğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenörüm üst düzeydir. Çünkü antrenörüm çok disiplinlidir (Atl.31).

Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor görülmektedir. Sporcular antrenörlerini araştırmacı, keşfedici, gözlemleyen, sorgulayan, sürekli yeni bilgiler bulmak için çabalayan bireyler olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir.

- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü o çok ilgili ve meraklıdır (Atl.51).

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör

Bu bölümde bu bölümde 1 metafor görülmektedir. Sporculara göre antrenör yaşam için gerekli olan bir unsur olarak algılanmaktadır. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

- Antrenörüm su gibidir. Çünkü herkesin suya ihtiyacı vardır.

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 13 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü halden anlıyor (Atl.20).
- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü benimle yakında ilgileniyor (Atl.2).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 3 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm ışık gibidir. Çünkü zor zamanlarda önümüzü aydınlatır (Atl.14).
- Antrenörüm ışık gibidir. Çünkü bize bilgisi aydınlatır (Atl.8).
- Antrenörüm güneş gibidir. Çünkü bilgileriyle bizi hep aydınlatır (Atl.11).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 4 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm cadı gibidir. Çünkü çok sinirlidir (Atl.15).
- Antrenörüm diktatör gibidir. Çünkü hiç gülmez (Atl.10).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 10 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm şeker gibidir. Çünkü o çok iyi bir antrenördür (Atl.18).
- Antrenörüm çiçek gibidir. Çünkü o çok iyi bizi fazla yormuyor (Atl.7).

Tablo 4: Badminton Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Badminton Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Aslan (2), Baba (5), Anne (1)	3	8
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Kaplan (1), Aslan (1), Abi (3)	3	5
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Baba (3), Abi (1)	2	4
Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör	Anne ve baba (1), Baba (1)	2	2
Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör	Baba (1)	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Baba-arkadaş (2), Baba (3), Anne (1), Arkadaş (4)	4	10
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Rehber öğretmen (1)	1	1
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Dost (1), Kardeş (1), Abi (1), Arkadaş (8), Baba (6)	5	17
	Toplam Metafor Sayısı	25	48

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 8 metaforun oluştuğu görülmektedir. Badminton sporcularına göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör babam gibidir. Çünkü çok iyi öğretir (Bad.144).
- Antrenör aslan gibidir. Çünkü bize öğretmesini biliyor (Bad.153).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 5 metaforun oluştuğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör aslan gibidir. Çünkü o çok güçlüdür (Bad.142).
- Antrenör kaplan gibidir. Çünkü o çok güçlü ve yeteneklidir (Bad.143).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 5 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm babam gibidir. Çünkü bana çok iyi davranıyor (Bad.129).

Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 2 metafor görülmektedir. Bu kategoriye oluşturan metafor metaforlarda sporcuları antrenörler yetiştirici, olgunlaştırıcı olarak algılamaktadır.

- Antrenör baba gibidir. Çünkü her şeyi öğretiyor (Bad.150).

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör

Bu kategoride toplam 1 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yaşam için gerekli olan bir unsur olarak algılanmaktadır. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

- Antrenör baba gibidir. Çünkü o olmazsa biz olmazdık (Bad.128).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 10 metafor oluştuğu görülmektedir.

- Antrenör baba gibidir. Çünkü her konuda yardımcı oluyor. Kötüyle iyiyi ayırt etmeyi ve sağlıklı yaşamayı ondan öğreniriz (Bad.127).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm rehber öğretmen gibidir. Çünkü antrenman dışı konularda da yol gösterir (Bad.113).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 26 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm babam gibidir. Çünkü onu çok seviyorum (Bad.126).
- Antrenörüm dost gibidir. Çünkü o çok sevecendir (Bad.120).

Tablo 5: Boks Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Boks Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Öğretmen (2)	1	2
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Aslan (5)	1	5
Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör	Arı (1)	1	1

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör	Damarımda akan kan (1)	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Abi (2), Baba (2), Aileden biri (2)	3	6
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Pislik (2)	1	2
Kategori 12. Sorgulayıcı olarak antrenör	Babam (1)	1	1
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	İyi (4), Baba (3), Kelebek (1)	3	8
Toplam Metafor Sayısı		25	48

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 2 metaforun oluştuğu görülmektedir. Boks sporcularına göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör öğretmen gibidir. Çünkü bizlere yeni şeyler öğretir (Boks172).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 5 metaforun oluştuğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör aslan gibidir. Çünkü o kraldır (Boks168).
- Antrenör aslan gibidir. Çünkü o çok yüreklidir (Boks164).

Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor görülmektedir. Sporcular antrenörlerini araştırmacı, keşfedici, gözlemleyen, sorgulayan, sürekli yeni bilgiler bulmak için çabalayan bireyler olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir.

- Antrenörüm arı gibidir. Çünkü çok çalışkandır (Boks163).

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör

Bu kategoride toplam 1 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yaşam için gerekli olan bir unsur olarak algılanmaktadır. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

- Antrenörüm damarımda akan kan gibidir. Çünkü onsuz yaşayamam (Boks154).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar.

Antrenörüm ailemden biri gibidir. Çünkü her zaman her türlü sorunumuzu dinler ve yardımcı olur (Boks175).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 2 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm pislik gibidir. Çünkü çok kötüdür (Boks170).

Kategori 12. Sorgulatici olarak antrenör

Sporcular antrenörü sorgulatici olarak tanımlamışlardır. Yani sporculara göre antrenörler sordukları sorularına yanıt veren onları düşündüren ve sorgulatan, ne sormak istediklerine emin olmalarını sağlayan bireylerdir. Bu kategoride toplam 1 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm baba gibidir. Çünkü bize çok dikkat eder (Boks177).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 8 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm kelebek gibidir. Çünkü çok iyi birisidir (Boks167).

Tablo 6: Cimnastik Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Cimnastik Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Annem (3), Kitap (1), Kahramanım (2)	3	6
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Star (1), Artist (1), Oyuncu (2)	3	4
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Kardeş (1)	1	1
Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör	Abla (1)	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Annem (7), Babam (1), Sırdaşım (1), Ablam (2), Arkadaşım (5)	5	16
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Sinirli (1), Kızgın (1)	2	2
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Çiçek (1), Çizgi film (1), Gülümsemek (1), Ablam (1), İyi (2), mutluluk (1), arkadaşım (6), mandalina (1)	7	14
	Toplam Metafor Sayısı	35	72

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 5 metaforun olduğu görülmektedir. Cimnastik sporcularına göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör annem gibidir. Çünkü her şeyin doğrusunu öğretir (Cim.222).
- Antrenör kitap gibidir. Çünkü bir tek ondan bu bilgileri alabilirim (Cim.204).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 5 metaforun olduğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör oyuncu gibidir. Çünkü mimikleri çok güçlüdür (Cim.201).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm kardeş gibidir. Çünkü kardeşimle çok iyi anlaşırım (Cim.193).

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör

Bu kategoride toplam 1 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yaşam için gerekli olan bir unsur olarak algılanmaktadır. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

- Antrenör ablam gibidir. Çünkü hep bir ablam olsun isterdim (Cim.192).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 16 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm sırdaşım gibidir. Çünkü beni hep dinler (Cim.213).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 1 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm kızgın gibidir. Çünkü yanlış yapınca bağırır (Cim.209).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 26 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm mutluluk gibidir. Çünkü onunla çalışınca mutlu olurum (Cim.191).
- Antrenörüm mandalina gibidir. Çünkü çok tatlıdır (Cim.199).

Tablo 7: Güreş Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Güreş sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Demir (1), Dayım (1), Abim (9), Arkadaş (8), Aile (1), Kardeş (1), baba (1), Amcamın çocuğu (1)	8	23
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Baba (1)	1	1
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Baba (2), Canayakın (1)	2	3
	Toplam Metafor Sayısı	11	27

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 23 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm abi gibidir. Çünkü bizimle bir abi gibi sahiplenip ilgileniyor (Gür.334)
- Antrenörüm demir gibidir. Çünkü o çok kuvvetlidir (Gür.321).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 1 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm babam gibidir. Çünkü bizi çok çalıştırıyor (Gür.334).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 3 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm çok cana yakındır. Çünkü o kaymak gibidir (Gür.346).

Tablo 8: Futbol Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Futbol sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Efsane (1), İyi (2), Futbolcu (1), Ateş (1), Morinho (1), Örnek (1)	6	7
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Abi (7), Disiplin (2), Aslan (18), Beton (1), Tilki (2), Kaplan (1), Bilgi (1)	7	32
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	İyi (1)	1	1
Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör	Öğretmen (3), İdol (1), İyi (2), Başarı (1), Babam (3), Kartal (1)	6	11
Kategori 5. Değişen-farklılaşan biri olarak antrenör	Çakmak (1)	1	1
Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör	Heyecanlı (1), Kartal (2)	2	3
Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör	Aslan (1), Kaplan (1)	2	2
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Adamın dibi (1), Adam (1), Abi (6), Aile (4), Çok iyi (1)	5	13
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Ayakkabı (1), Şöför (1), Çok iyi (4), Baba (13), Dost (1), Favori (1), Arkadaş (3), Aslan (1)	8	25
	Toplam Metafor Sayısı	37	95

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 7 metaforun olduğu görülmektedir. Futbolculara göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenörüm morinho gibidir. Çünkü o iyi bir taktikçidir (Fut.296).
- Antrenörüm ateş gibidir. Çünkü bizi bilgisiyle körüklüyor (Fut.305).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 32 metaforun olduğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenörüm beton gibidir. Çünkü çok sağlamdır (Fut.309).
- Antrenörüm tilki gibidir. Çünkü çok zekidir (Fut.271).
- Antrenörüm aslan gibidir. Çünkü çok zeki ve iyi biridir (Fut.263).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmekte dirler.

- Antrenörüm iyi biridir. Çünkü çok esprili biridir (Fut.220).

Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör. Bu bölümde 11 metafor görülmektedir. Bu kategoriyi oluşturan metafor metaforlarda sporcuları antrenörler yetiştirici, olgunlaştırıcı olarak algılamaktadır.

- Antrenörüm kartal gibidir. Çünkü en ufak hatayı bile görür ve durdurur (Fut.251).
- Antrenör öğretmen gibidir. Çünkü çok iyi anlatır (Fut.228).

Kategori 5. Değişen-farklılaşan biri olarak antrenör

Bu kategoride 1 metafor olduğu görülmektedir. Bu kategoride sporcular antrenörünü ortamına yerine ve zamanına göre değişen farklılaşan sabit özellikler göstermeyen çok farklı kişiliklere sahip olduklarını vurgulamışlardır.

- Antrenörüm çakmak gibidir. Çünkü bazen pişirir bazen yakar (Fut.311).

Kategori 6. Araştırmacı-sorgulayıcı biri olarak antrenör

Bu bölümde 3 metafor görülmektedir. Sporcular antrenörlerini araştırmacı, keşfedici, gözlemleyen, sorgulayan, sürekli yeni bilgiler bulmak için çabalayan bireyler olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir.

- Antrenörlerim çok heyecanlıdır. Çünkü sürekli olarak araştırmacı ve sorgulayıcıdır (Fut.246).

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör

Bu kategoride toplam 2 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yaşam için gerekli olan bir unsur olarak algılamaktadırlar. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

- Antrenör aslan gibidir. Çünkü çok iyi kalplidir (Fut.242).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 13 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm aslan gibidir. Çünkü bütün hataları görür ve düzeltir (Fut.245).
- Antrenör dost gibidir. Çünkü her konuyu paylaşabiliyorum (Fut.226).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 25 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm şoför gibidir. Çünkü bizi eve atıp bırakıyor (Fut.289).
- Antrenörüm çok iyi biridir. Çünkü bizi antrenmana getirir götürür (Fut.258).

Tablo 9: Hentbolcuların Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Hentbol sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Kitap (2), Öğretmen (1), Bilgisayar (1)	3	4
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Fabrika (1), Arı (1), Tilki (1), Maymun (1)	4	4
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Seda (1)	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Abla (1), Abi (1), Telefon (1), Baba (1)	4	4
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Güneş	1	1
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Arı (1), Dondurma (2), Odun (1), Duvar (1)	4	5
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	İyi (1), Pekmez (1), Tatlı (1), Baklava (1)	4	4
	Toplam Metafor Sayısı	21	23

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 4 metaforun olduğu görülmektedir. Hentbolculara göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör bilgisayar gibidir, çünkü herşeyi bilir (Hent.388).
- Antrenör kitap gibidir, çünkü bilgilidir (Hent.390).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 4 metaforun olduğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör fabrika gibidir. Çünkü sürekli üretir (Hent.395).
- Antrenörüm arı gibidir. Çünkü çok çalışkandır (Hent.380).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm seda gibidir. Çünkü beni rahatlatır (Hent.384).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 4 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm telefon gibidir. Çünkü beni hep arıyor (Hent.386).
- Antrenörüm abla gibidir. Çünkü bizi önemser ve destekler (Hent.399).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm güneş gibidir. Çünkü o yolumuzu aydınlatır (Hent.383).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 5 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm odun gibidir. Çünkü o çok kabadır (Hent.396).
- Antrenörüm dondurma gibidir. Çünkü o çok soğuktur (Hent.392).
- Antrenörüm arı gibidir. Çünkü sokar (Hent.387).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 4 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm baklava gibidir. Çünkü o tatlıdır (Hent.382).
- Antrenörüm pekmez gibidir. Çünkü o tatlıdır (Hent.393).

Tablo 10: Masa Tenisi Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Masa Tenisi sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Harika (1), Nur (2)	2	3
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Sporcu (1), Yastık (1)	2	2
Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör	Aslan (1), Öğretmen (1)	2	2
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	İyi (2), yunus (1), aslan (2), koç (1)	4	6
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Güneş (1)	1	1

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Şeker (2), çok tatlı (1), Bal (1), iyi (1), presnes (1), pamuk (1), çiçek (1), Su (1)	8	9
Toplam Metafor Sayısı		20	23

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 3 metaforun oluştuğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör nur gibidir. Çünkü o çok akıllı ve ciddidir (MT.436).
- Antrenör sporcu gibidir. Çünkü eğlencelidir ve iyi bir sporcudur (MT:441).
- Antrenörüm harikadır. Çünkü bir antrenörde bulunan en güzel özellikler vardır (MT.445).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 2 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm yastık gibidir. Çünkü onu çok seviyorum (MT.435).

Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 2 metafor görülmektedir. Bu kategoriye oluşturan metafor metaforlarda sporcuları antrenörler yetiştirici, olgunlaştırıcı olarak algılamaktadır.

- Antrenör öğretmen gibidir. Çünkü bize yeni şeyler öğretir (MT.449).
- Antrenör aslan gibidir. Çünkü bizimle ilgilenir ve verimli antrenman yapar (MT.447).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 6 metafor oluştuğu görülmektedir.

- Antrenörüm yunus gibidir. Çünkü yardımseverdir (MT.434).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm güneş gibidir. Çünkü sinem hocam beni aydınlatıyor (MT.430).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 8 adet metafor görülmektedir.

- Antrenörüm çiçek gibidir. Çünkü onu çok seviyorum (MT.429).
- Antrenörüm presnes gibidir. Çünkü o çok güzeldir (MT.438).

- Antrenörüm su gibidir. Çünkü o çok iyi bir insandır (MT.444).

Tablo 11: Tenis Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Tenis Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	İyi (4), Hocam (1), Öğretmen (2), Abla (1)	4	8
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Disiplinli (2)	1	2
Kategori 7. Görünenden daha azını barındıran antrenör	Bomba (1)	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Baba (3), Abla (2), Abi (1), İyi (1)	4	7
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Işık (1)	1	1
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Sinirli (1), Sert biri (1), Abi (1)	3	3
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Güzel (1), Çok iyi (1), Abim (1), Arkadaş (1), Adam (1), Annem (1)	6	6
	Toplam Metafor Sayısı	20	28

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 8 metaforun oluştuğu görülmektedir. Tenisçilere göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör iyi gibidir. Çünkü bana tenisi kolayca öğretti (Ten.490).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 2 metaforun oluştuğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör disiplinli gibidir. Çünkü çok ciddidir (Ten.483).

Kategori 7. Görünenden daha azını barındıran antrenör

Bu kategoride toplam 1 metafor oluştuğu görülmektedir. Bu kategoriye göre antrenör görüldüğünden daha azını barındıran kişidir. Yani sanıldığı gibi çok şey bilen alanında yetkin kişiler gibi görünmelerine rağmen aslında öyle olmadıkları şeklinde algılarının olduğunu vurgulamaktadırlar.

- Antrenörüm bomba gibidir. Çünkü kendini komik zannediyor ama değil, tam bir faciadır (Ten.485).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 7 metafor oluştuğu görülmektedir.

- Antrenörüm baba gibidir. Çünkü bizi evlat gibi görür (Ten.481).
- Antrenörüm abla gibidir. Çünkü beni sahipleniyor (Ten. 472).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm ışık gibidir. Çünkü bizi aydınlatıyor (Ten.478).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 3 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm sinirli gibidir. Çünkü beni hep zorluyor (Ten.467).
- Antrenörüm sert biridir. Çünkü bazen bize kızıyor (Ten.466).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 6 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm güzel biridir. Çünkü o çiçektir (Ten.484).
- Antrenörüm annem gibidir. Çünkü beni çok seviyor (Ten.477).

Tablo 12: Karate sporcularının Antrenörleri ile ilgili olarak metafor dağılımları

Kategoriler	Karate Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Baba (2), Abi (2), Mükemmel (1)	3	5
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Mükemmel (4), Disiplinli (2)	2	6
Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör	Aslan (2)	2	2
Kategori 9. Korumacı, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Baba (1), Arkadaş (1), Adam (1), Mükemmel (1)	4	4
	Toplam Metafor Sayısı	10	17

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 7 metaforun oluştuğu görülmektedir. Karatecilere göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör mükemmel biridir. Çünkü çok iyi eğitim veriyor ve onunla çalışırken kendimi güvenli hissediyorum (Kar.417).
- Antrenör abi gibidir. Çünkü hem arkadaş hem de eğitimidir (Kar.426).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 6 metaforun oluştuğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör disiplinli gibidir. Çünkü ders çok iyi oluyor (Kar.414).

Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 2 metafor görülmektedir. Bu kategoriye oluşturan metafor metaforlarda sporcuları antrenörler yetiştirici, olgunlaştırıcı olarak algılamaktadır.

- Antrenör aslan gibidir. Çünkü bizi iyi yetiştiriyor (Kar.411).
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 4 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm mükemmel biridir. Çünkü bizimle çok ilgileniyor (Kar.422).
- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü her sorunumu ona anlatabiliyorum (Kar.416).

Tablo 13: Hokey Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Hokey sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Akla gelebilecek en güzel şeyler (1)	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Aslan (1)	1	1
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Abi (2), Baba (1), İnsan (1)	3	4
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Baba (3), Çok iyi (1)	2	4
	Toplam Metafor Sayısı	7	10

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metaforun olduğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör akla gelebilecek en güzel şeyler gibidir. Çünkü akla gelebilecek en iyi antrenördür (Ho.404).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 1 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm aslan gibidir. Çünkü bu takımın kralı odur (Ho.403).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 4 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm babam gibidir. Çünkü çok iyi bir hocadır (Ho. 401).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 4 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm babam gibidir. Çünkü ailemin bir parçası gibidir (Ho.408).

Tablo 14: Dart Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Dart sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Abi (1)	1	1
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Aslan (1)	1	1
	Toplam Metafor Sayısı	2	2

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 1 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm abi gibidir. Çünkü abimin ta kendisidir (Dart225).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 1 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm aslan gibidir. Çünkü iyi adamdır (Dart224).

Tablo 15: Modern Pentlatlon sporcularının Antrenörleri ile ilgili olarak metafor dağılımları

Kategoriler	Modern Pentlatlon sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Kurt (1), Köpekbalığı (1), Balık (1)	3	3
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Çiçek (1), Aile (1), Abi (1)	3	3
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Tatlı (1), Şeker	2	2
	Toplam Metafor Sayısı	8	8

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 3 metaforun olduğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör köpekbalığı gibidir. Çünkü onun kadar hızlı yüzer (MP.458).

- Antrenör balık gibidir. Çünkü balık gibi yüzer (MP.452).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 3 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm abi gibidir. Çünkü hep yanımdadır (MP.455).
- Antrenörüm aileden biri gibidir. Çünkü çok sıcakkanlıdır (MP.456).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 2 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm şeker gibidir. Çünkü bana kıyamaz (MP.454).
- Antrenörüm tatlı gibidir. Çünkü yanakları tombik tombiktir (MP.453).

Tablo 16: Taekwondo Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Taekwondo Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Öğretmen (1)	1	1
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Abla (2), Anne (1)	2	3
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Aile (1)	1	1
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Su	1	1
	Toplam Metafor Sayısı	5	6

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 1 metaforun olduğu görülmektedir. Taekwondoculara göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör öğretmen gibidir. Çünkü öğretir (TW.459).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 3 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm abla gibidir. Çünkü benim bütün sorunlarımı dinler (TW.464).
- Antrenörüm abla gibidir. Çünkü samimidir (TW.462).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 1 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm aile gibidir. Çünkü bana yakın davranır (TW463).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 1 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm su gibidir. Çünkü saftır (TW.461).

Tablo 17: Voleybol sporcularının Antrenörleri ile ilgili olarak metafor dağılımları

Kategoriler	Voleybol Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Üst düzey (2), Dört dörtlük (1), Arkadaş (1)	3	4
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Kanguru (1), Tecrübeli (1)	2	2
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Anne (2), İyi kalpli (1), Kuş (1), Pamuk (2), Abla (1), Sabır taşı (1), Melek (4)	7	12
Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör	Uzun süre tanıdığım biri (1), Aslan gibi (1), İnsan (1), Seviyorum (1)	4	4
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Abi (2), Arkadaş (1), Melek (1)	3	4
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Canayakın (2), İlgili (1), Melek (1)	3	4
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Çok iyi (7), Abla (2), Abi (2), Aslan (2), Çok tatlı (3), Arkadaş (1), Olgun (1), Sportif (1)	8	19
Toplam Metafor Sayısı		30	49

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 4 metaforun oluştuğu görülmektedir. Voleybolculara göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör üst düzey biridir. Çünkü o her konuda çok disiplinlidir (Vo.524).
- Antrenörüm dört dörtlüktür. Çünkü o çok disiplinlidir (Vo.529).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 2 metaforun oluştuğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör tecrübeli gibidir. Çünkü iyi bir voleybolcudur (Vo.533).
- Antrenörüm kanguru gibidir. Çünkü çok iyi sıçrar (Vo.523).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 13 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm kuş gibidir. Çünkü o çok sakindir (VO.503).
- Antrenörüm iyi kalpli gibidir. Çünkü öyle olmaz ise antrenmana gelmek istemeyiz (VO.541).

Kategori 4. Yetiştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor görülmektedir. Bu kategoriye oluşturan metafor metaforlarda sporcuları antrenörler yetiştirici, olgunlaştırıcı olarak algılamaktadır.

- Antrenör uzun süre tanıdığım biridir. Çünkü ilk günden beri bize sıcakkanlı davranır ve her zaman bizim için en iyisini ister (VO.508).
- Antrenör çok tatlı gibidir. Çünkü o çok iyi öğretir (VO.504).
- Antrenör insan gibidir. Çünkü insan eğitmesini iyi bilir (VO.534).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 3 metafor oluştuğu görülmektedir.

- Antrenörüm abi gibidir. Çünkü her konuda yardımcı olur (VO.538).
- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü bana yardımcı olur (VO.532).
- Antrenörüm melek gibidir. Çünkü hiçbir zaman herhangi bir öğrenciyi azarladığını görmedim ayrıca hareketleri yapamazsak bile daha çok moral veriyor ve yapmamızı sağlıyor (VO.520).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 4 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm melek gibidir. Çünkü o bizim ışığımızdır (Vo.497).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 19 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm anne gibidir, çünkü bize yaklaşımı çok güzel çok sıcak kanlı abla gibi anne gibidir (VO.519).
- Antrenörüm annem gibidir. Çünkü çok şefkatli bir insandır (VO.531).
- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü bizle arkadaş olur. Ben bir keresinde arkadaşım mı dedim benimle küstü (VO.511).

Tablo 18: Halter Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Halter Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Dolu bardak (1), Bilgisayar (1)	2	2
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Mis	1	1

Kategori 5. Değişen-farklılaşan biri olarak antrenör	Su	1	1
Kategori 7. Görünenden daha azını barındıran antrenör	Hamburger (1), Radyo (1)	2	2
Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör	Çay	1	1
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Baba (13), Arkadaş (1), Aile (2), Ağaç (1)	4	17
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	Çoban (1)	1	1
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör	Canavar (1), Timsah (1), Tokat (1), Kaya (1)	4	4
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Baklava (1)	1	1
	Toplam Metafor Sayısı	17	17

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 2 metaforun olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör bilgisayar gibidir, çünkü her şeyi bilir (HA.362).
- Antrenör dolu bardak gibidir. Çünkü hep olumlu düşünür (HA.376).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm mis gibidir. Çünkü çok güzel kokar (HA.375).

Kategori 5. Değişen-farklılaşan biri olarak antrenör

Bu kategoride 1 metafor olduğu görülmektedir. Bu kategoride sporcular antrenörünü ortamına yerine ve zamanına göre değişen farklılaşan sabit özellikler göstermeyen çok farklı kişiliklere sahip olduklarını vurgulamışlardır.

- Antrenörüm su gibidir. Çünkü kim ne derse ona inanır (HA.372).

Kategori 7. Görünenden daha azını barındıran antrenör

Bu kategoride toplam 2 metafor olduğu görülmektedir. Bu kategoriye göre antrenör görüldüğünden daha azını barındıran kişidir. Yani sanıldığı gibi çok şey bilen alanında yetkin kişiler gibi görünmelerine rağmen aslında öyle olmadıkları şeklinde algılarının olduğunu vurgulamaktadırlar.

- Antrenör radyo gibidir. Çünkü çok konuşur (HA.374).
- Antrenör hamburger gibidir. Çünkü çok şişkodur (HA.367).

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör

Bu kategoride toplam 1 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yaşam için gerekli olan bir unsur olarak algılanmaktadırlar. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

- Antrenör çay gibidir. Çünkü her şeye iyi gelir (HA.366).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 17 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm ağaç gibidir. Çünkü gölgesi yeter (HA.368).
- Antrenör babam gibidir. Çünkü üzerimde babam gibi ve daha fazla emeği vardır (HA.376).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 1 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm çoban gibidir. Çünkü biz koyunuz (HA.364).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 11 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm kaya gibidir. Çünkü çok serttir (HA.361).
- Antrenörüm tokat gibidir. Çünkü çok serttir (HA.371).
- Antrenörüm timsah gibidir. Çünkü ağır görür ama yakaladığında parçalar (HA.365).
- Antrenörüm canavar gibidir. Çünkü o korkunçtur (HA.369).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 1 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm baklava gibidir. Çünkü o çok tatlıdır (HA.363).

Tablo 19: Yüzme Sporcularının Antrenörleri İle İlgili Olarak Metafor Dağılımları

Kategoriler	Yüzme Sporcuları	Farklı Metafor Sayısı	Toplam Metafor Sayısı
Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör	Aile (14), Öğretmen (6), Yunus (1), Çelik adam (1), Kitap (1), İyi biri (1), Disiplinli (2), Bilgisayar (1)	9	27
Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör	Çalışkan (2)	1	2
Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör	Abi (15), Arkadaş (7), Babam (4), Dayım (3), Ablam (2), Kardeş (2), Annem (1), Çocuk (1), Çiçek (1), Sanatçı (1)	10	38
Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör	Babam (4), Abi (1), Arkadaş (1), Kaya (1)	4	7
Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör	Abi (7), Abla (20), Anne (10), Arkadaş (10), Öğretmen (2), Aile (4), Kardeş (3), Çiçek (1), Herşeyim (1), Baba (1)	10	59
Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör	İdol (1), Işık (6), Lider (2), Fener (1), Artist (1), Messi (1)	6	12
Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak	İğne (1), Biber (1)	2	2

antrenör			
Kategori 12. Sorgulayıcı olarak antrenör	Hata (1)	1	1
Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör	Çiçek (9), Anne (5), Aile (1), Teyze (1), Çikolata (1)	5	17
	Toplam Metafor Sayısı	48	165

Kategori 1. Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör

Bu bölümde 26 metaforun olduğu görülmektedir. Yüzüçümlere göre antrenör bilginin kaynağıdır. Ayrıca bu bilgisini başkalarına aktarır.

- Antrenör bilgisayar gibidir, çünkü bilgilidir (Y.614).
- Antrenör kitap gibidir, çünkü öğretir (Y.615).
- Antrenör çelik adam gibidir. Çünkü çok iyi anlatıyor (Y.609).

Kategori 2. Olmak istenilen biri olarak antrenör

Bu bölümde 2 metaforun olduğu görülmektedir. Sporcular antrenörlerini gelecekte olmak istediği özelliklere sahip olan biri olarak vurgulamışlardır.

- Antrenör çalışkan gibidir. Çünkü güzel yüzer (Y.694).

Kategori 3. Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör

Bu bölümde 38 metafor tespit edilmiştir. Sporcular antrenörü dinlendirici ve iyileştirici olarak görmektedirler.

- Antrenörüm sanatçı gibidir. Çünkü komiktir (Y.663).
- Antrenörüm çiçek gibidir. Çünkü çok iyi bir insandır (Y:576).
- Antrenörüm çocuk gibidir. Çünkü bizimle eğlenir (Y.652).

Kategori 8. Yaşam için gerekli olan antrenör

Bu kategoride toplam 7 metafor olduğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yaşam için gerekli olan bir unsur olarak algılanmaktadır. Buna göre antrenör hayat için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

- Antrenör kaya gibidir. Çünkü dik durur, sabreder (Y.630).

Kategori 9. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör

Sporcuların antrenörünü, kütlüklerden koruyucu kollayıcı adeta kanatları altına alan bir melek gibi gördüklerini vurgulamaktadırlar. Koruyucu kollayıcı olarak oluşturulan kategoride toplam 59 metafor olduğu görülmektedir.

- Antrenörüm aileden biri gibidir. Çünkü hep yanımda olur (Y.623).
- Antrenörüm abi gibidir. Çünkü bizi korur (Y.574).
- Antrenörüm çiçek gibidir. Çünkü bize yardımcı olur (Y.693).
- Antrenörüm arkadaş gibidir. Çünkü hep yanımdadır (Y.695).

Kategori 10. Yol buldurucu-yönlendirici olarak antrenör

Bu bölümde 12 metafor oluştuğu görülmektedir. Sporculara göre antrenör yol gösteren, yönlendirici biridir. Sporcularına her zaman birer rehber olurlar.

- Antrenörüm messi gibidir. Çünkü çok yeteneklidir (Y.665).
- Antrenörüm fener gibidir. Çünkü bize ışık tutar (Y.667).
- Antrenörüm idolüm gibidir. Çünkü o çok bilgilidir (Y.662).
- Antrenörüm lider gibidir. Çünkü bize yeni şeyler öğretir (Y.671).
- Antrenörüm ışık gibidir. Çünkü bize yeni şeyler öğretirler (Y.632).

Kategori 11. Uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör

Sporcular antrenörlerini kendilerinden uzaklaştırıcı birisi olarak görmektedirler. Yani, sporculara göre antrenörler sevilmeyen kişiliklerdir. Bu kategoride 2 metafor mevcuttur.

- Antrenörüm biber gibidir. Çünkü acıdır (Y.650).
- Antrenörüm iğne gibidir. Çünkü batar (Y.634).

Kategori 12. Sorgulatici olarak antrenör

Sporcular antrenörü sorgulatici olarak tanımlamışlardır. Yani sporculara göre antrenörler sordukları sorularına yanıt veren onları düşündüren ve sorgulatan, ne sormak istediklerine emin olmalarını sağlayan bireylerdir. Bu kategoride toplam 1 metafor oluştuğu görülmektedir.

- Antrenörüm hata gibidir. Çünkü sonradan değerini anlarsın (Y.675).

Kategori 13. Saf ve temiz biri olarak antrenör

Sporculara göre antrenör, saflık ve temizlik örneği olan bireylerdir. Kötülük yapmazlar ya da kötülük düşünmezler. Toplumda tüm iyi özelliklerin örneği olan kişilerdir. Bu kategoride 17 metafor görülmektedir.

- Antrenörüm teyzem gibidir. Çünkü anne yarısıdır (Y.674).
- Antrenörüm çikolata gibidir. Çünkü beni mutlu eder (Y.601).
- Antrenörüm anne gibidir. Çünkü şefkatlidir (Y.622).
- Antrenörüm çiçek gibidir. Çünkü çok güzel kokar (Y.628).

TARTIŞMA

Tüm branşlardaki öğrencilerin antrenör kavramına yönelik metaforlar doğrultusunda elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin en çok ürettikleri metaforlar “Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör”, “Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör”, “Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör” ve “Saf ve temiz biri olarak antrenör” kategorisinde toplanmıştır. Bu kategorilere ait metaforların açıklamaları incelendiğinde, öğrencilerin antrenörlerini aileden biri olarak gördüklerini, antrenörlerinin onları anne ve baba gibi koruyacağını, onlara saf ve temiz duygularla yaklaşacağını betimledikleri görülmüştür. Antrenörlerin gösterdiği bu davranış şeklinin öğrencilerde iyilik, sevgi ve başarı gibi sonuçları arttıracığı düşünülmektedir. Halter ve güreş gibi güç gerektiren branşlardaki çocuklar antrenör kavramını genellikle uzaklaştırıcı-korkutucu olarak tanımlamaktadırlar.

Bu bölümde çocuklara antrenörleri gibi yakın olduğu düşünülen öğretmen ve beden eğitimi öğretmeni metaforu çalışmaları ile desteklenmeye çalışılacaktır.

Çalışmamızda ailede spor yapan olup olmadığına bakıldığında %50,6'sı ailesinde birinin spor yaptığını ve %49,4'ü ailesinde birinin spor yapmadığını bildirmiştir. Güllü ve ark. (2016) yılında yapmış oldukları “ortaokul öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi” isimli çalışmada aile bireylerinin spor yapma durumlarına göre beden eğitimine yönelik tutumlarının pozitif yönde artış sağladığını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin antrenör kavramına yönelik metaforları doğrultusunda branş öğretmenlerine yapılan çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Gedikli (2014) ortaokul 2,3, ve 4. sınıf öğrencilerinin Türkçe öğretmeni algısını metaforlar yoluyla incelemiş ve bu araştırma ile benzer olarak Türkçe öğretmenlerine yönelik kullanılan metaforların çoğunlukla olumlu metaforlar olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bennie ve O'Connor (2010) Kriket, Rugby ligi ve Rugby birliği sporcuları üzerine yapmış oldukları çalışmada; kategorileri koçun rolü, oyuncu ve kişilik gelişimi, oyuncu eğitimi ve muhtemel olmayan sonuçlara odaklı olarak 60 belirlemişlerdir. Bu kategorilere göre kişilerin kalitesi ve yetenekleri, antrenörlerin yaklaşımı, amaçları ve inançları en çok dikkat edilen özellikleri arasında yer almaktadır. Siesenska ve diğ. (2013) sporcuların beceri düzeyleri ile birçok faktörün bulunduğunu, geniş kitlelere ulaşmak için sporu etkileyen faktörlerin geliştirilmesi gerektiğini ve sporcu gelişiminin yönlerini arttırmaya yönelik disiplinler arası çalışmaların yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Kalyoncu (2012), Soysal ve Afacan (2012), Şengül vd., (2014), Çulha-Özbaş ve Aktekin (2013) ve Sayar (2014)'ın öğretmen algısına yönelik yaptıkları çalışmalarda, öğrencilerin öğretmenlere yönelik kullandıkları metaforların çoğunlukla olumlu kategorilere ait metaforlar oldukları tespit edilmiştir. Yılmaz (2013) “ortaokul öğrencilerinin matematik algılarının metaforik incelenmesi” adlı çalışmasında araştırmaya katılan öğrencilerde tüm sınıf düzeylerinde matematiğin yaşam için gerekli olduğu, çok konudan oluştuğu, önemli/değerli olduğu, zor/karmaşık olduğu, hayatın içinde olduğu sonucunu çıkarmıştır.

Gömlüksüz vd., (2012) de Sosyal Bilgiler Dersi algısını belirlemek için yaptıkları çalışmada öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine ilişkin olarak geliştirdikleri metaforları, “konu çeşitliliği ve kapsamlılık, “dersin sevilmesi, “dersin içeriğinin önemli olması, “dersin yol gösterici olması” şeklinde dört kategoriye ayırmışlardır. Demir (2007) Türk öğrencilerin, okulu bakım, sevgi ve destek ortamı olarak ev, yuva, aile ve ebeveyn metaforlarıyla tanımlamaya çalıştığı görülmüştür.

Balcı (1999) ve Aydoğdu (2008) çalışmalarında da katılımcılar okulu tanımlamada en çok koruyucu, güven verici, sevgi ve dayanışma yeri olarak ev-aile metaforunu tercih etmişlerdir. Mahlios ve Maxson (1998) çalışmasında ise katılımcılar kafalarında tasarladıkları ideal okulu ilköğretim birinci kademe için “aile”, ilköğretim ikinci kademe için ise “takım” metaforlarıyla tanımlamaya çalışmışlardır.

Araştırmamız 13 farklı kategoriden 5 tanesi olumsuz 8 tanesi olumludur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda oluşturulan kategorilerin genellikle olumlu olması dikkat çekicidir. Koç vd., (2015) ilköğretim 7. Sınıf öğrencilerinin spor kavramına yönelik ürettikleri metaforları incelemişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (%93,07) sporla ilgili olumlu metaforlar geliştirdiği ve (%6,97)'sinin ise olumsuz metaforlar geliştirdiğini tespit etmişlerdir.

Ada (2013) matematik dersi ve matematik öğretmenine yönelik üretilen metaforları incelediği çalışmasında, öğrencilerin en çok metafor ürettiği ikinci kategorinin “kötü bir insan olarak matematik öğretmeni” kategorisi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu kategoride yer alan metafor ve bu metaforlara ait ifadeler, matematik öğretmenin öğrencilere zor 61 sorular sorduğu, onların yapmasını istemediği, öğrencileri soru çözmeye zorladığı, canlarından bezdirdiği ve matematik öğretmenin sınırlı, bağırarak kızan bir insan olduğu gibi anlamları içermektedir.

Karaşahin (2015) beden eğitimi öğretmenine yönelik üretilen metaforları incelediği çalışmasında, öğrencilerin en çok metafor ürettiği kategorinin “sınırlı bir insan olarak beden eğitimi öğretmeni” kategorisi olduğu sonucuna varmıştır.

Cerit (2008) çalışmasının bir kısmında, öğrencilerin “okul müdürleri için “kontrol eden kişi” ve “eğitim uzmanı” metaforlarını kullandığını tespit etmiştir. Saban (2009) sınıf ve alan öğretmenliği öğretmen adaylarının “öğrenci” kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri ortaya çıkarma amacına yönelik olarak gerçekleştirdiği çalışmasında öğrenci kavramının bir bütün olarak açıklanabilmesi için çok sayıda metafora ihtiyaç olduğunu, öğrenci olgusunun sadece tek bir metaforla bir bütün olarak açıklanabilmesinin mümkün olmayacağını söylemektedir. Yani söylenenin amacı “renklilik” veya “farklı bir üslup”la olumlu olsa da, anlaşılmanın ve amaç edinilenin farklı olması, doğru iletişime engel olduğu söylenebilir (Cengiz ve Yenel, 2005).

SONUÇ

Bu bölümde Gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğünün düzenlediği yaz okuluna katılan öğrencilerin antrenörler hakkındaki metafor algıları branşlara göre aşağıda verilmiştir.

Basketbol branşı ile ilgilenen çocukların antrenörlerini ağırlıklı olarak “saf ve temiz biri olarak” gördükleri Tablo 11 de net bir şekilde görülmektedir. Genellikle antrenörlerini “melek” metaforu ile tanımlamışlardır. *Aileden birine benzetilen “baba, kardeş, abla, anne” metaforları* mevcuttur. Çocukların *antrenör kavramını genelde aile üyesinden biri olarak tanımladığı* görülmektedir.

Atletizm branşındaki çocukların genellikle antrenör kavramını “arkadaş” metaforuna benzetmiştir. Antrenörlerini *arkadaş gibi onları koruyucu, kollayıcı ve yardımsever* olarak tanımlamaktadırlar. Yine antrenörlerini *çiçek gibi görmektedirler*. Çiçek metaforunun saflığı ve temizliği yansıttığı düşünülebilir.

Badminton öğrencileri *antrenörlerini babam gibidir çünkü o çok iyi öğretir ve aslan gibidir çünkü bize öğretmesini iyi biliyor* şeklinde bilgi kaynağının aktarıcısı olarak tanımlamışlardır. Antrenörüm *baba gibidir çünkü her konuda yardımcı oluyor. Kötüyle iyiyi ayırt etmeyi ve sağlıklı yaşamayı ondan öğreniriz* şeklinde antrenörün koruyucu, 62 kollayıcı ve yardımsever yönünü ön plana çıkarmışlardır. *Antrenörüm dost gibidir çünkü o çok sevecendir* ifadesiyle antrenörünü saf ve temiz biri olarak tanımlamıştır.

Boks branşındaki öğrencilere göre; *Antrenörüm aslan gibidir çünkü o çok yüreklidir* ifadesiyle antrenörü olmak istenilen biri olarak görüldüğü söylenebilir. *Antrenörüm kelebek gibidir, çünkü o çok iyi birisidir* ifadesiyle antrenörün saf ve temiz yönü ortaya konulmuştur.

İlginç sonuçlardan biri olarak *antrenörüm pislik gibidir, çünkü o çok kötüdür* şeklinde ifadeyle antrenörün uzaklaştırıcı-korkutucu yönü ön plana çıkmaktadır.

Cimnastik branşındaki öğrenciler; *Antrenörüm mandalina gibidir, çünkü çok tatlıdır* ifadesiyle antrenörün saf ve temiz biri olarak düşünüldüğünü, *Antrenör kitap gibidir, çünkü bir tek ondan bu bilgileri alabilirim* ifadesiyle antrenörünü bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak gördüklerini, *Antrenör annem gibidir, çünkü her şeyin doğrusunu öğretir* ifadesiyle olmak istenilen biri olarak antrenör anlatılmaya çalışılmıştır.

Futbol sporcularının antrenörleri ile ilgili metafor algıları olmak istenilen biri olarak antrenör (*Antrenörüm tilki gibidir, çünkü çok zekidir*) ifadesi yer almaktadır. Yetiştirici biri olarak antrenör (*Antrenörüm kartal gibidir. Çünkü en ufak hatayı bile görür ve durdurur*) ifadesi ile tanımlanmaktadır. Koruyucu kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenörlerini (*Antrenör dost gibidir. Çünkü her konuyu paylaşabiliyorum*) ifade etmişlerdir.

Güreş branşındaki sporcular antrenörlerini koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak "*Antrenörüm abi gibidir. Çünkü bizimle bir abi gibi sahiplenip ilgileniyor*", uzaklaştırıcı-korkutucu olarak "*antrenörüm babam gibidir, çünkü bizi çok çalıştırır*" ve saf, temiz biri olarak "*Antrenörüm çok cana yakındır. Çünkü o kaymak gibidir*" metaforları ile tanımlamışlardır.

Hentbolcuların antrenör kavramı ile ilgili metaforlarına göre; öğrenciler antrenörlerini bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak "*antrenör bilgisayar gibidir, çünkü herşeyi bilir*", "*antrenör kitap gibidir, çünkü bilgilidir*", koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak "*antrenörüm telefon gibidir, çünkü beni hep arıyor*", *antrenörüm abla gibidir, çünkü bizi önemser ve destekler*", saf ve temiz biri olarak antrenör "*antrenörüm baklava gibidir, çünkü o çok tatlıdır*", "*antrenörüm pekmez gibidir, çünkü o çok tatlıdır*", uzaklaştırıcı-korkutucu olarak antrenör "*antrenörüm odun gibidir, çünkü o çok kabadır*", "*antrenörüm dondurma gibidir, çünkü o çok soğuktur*", "*antrenörüm arı gibidir, çünkü sokar*" şeklinde ifade etmişlerdir.

Masa tenisi sporcularının metafor algıları incelendiğinde; antrenör olmak istenilen biri olarak "*antrenörüm nur gibidir, çünkü o çok akıllı ve ciddidir*", "*antrenörüm harikadır, 63 çünkü bir antrenörde bulunan en güzel özellikler vardır*" ifade edilmiştir. Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenörü "*Antrenörüm yunus gibidir. Çünkü yardımseverdir*" tanımlamışlardır. "*Antrenörüm çiçek gibidir, çünkü onu çok seviyorum*", "*antrenörüm prenses gibidir, çünkü o çok güzeldir*", antrenörüm su gibidir, çünkü o çok iyi bir insandır" şeklinde ifadelerle antrenörlerini saf ve temiz biri olarak görmektedirler.

Tenis sporcularının metafor algıları incelendiğinde; "*antrenör iyi gibidir, çünkü bana tenisi kolayca öğretti*" ifadesiyle antrenörlerini bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak görmektedirler. *Antrenörüm bomba gibidir, çünkü kendini komik zannediyor ama değil, tam bir faciadır* ifadesiyle antrenörü görünenden daha azını barındıran biri olarak görmektedirler. *Antrenörüm sinirli gibidir, çünkü beni hep zorluyor, antrenörüm sert biridir, çünkü bazen bize kızıyor* ifadeleriyle antrenörlerini uzaklaştırıcı korkutucu olarak görmektedirler.

Karate sporcularının metafor algılarına göre; *antrenör mükemmel biridir, çünkü çok iyi eğitim veriyor ve onunla çalışırken kendimi güvenli hissediyorum* ifadesiyle bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak tanımlanmaktadır. *Antrenör disiplinli gibidir, çünkü ders çok iyi oluyor* ifadesi ile olmak istenilen biri olduğu söylenebilir. *Antrenörüm mükemmel biridir, çünkü bizimle çok*

ilgileniyor ve antrenörüm arkadaş gibidir, çünkü her sorunumu ona anlatabiliyorum ifadeleriyle antrenörlerini koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak görmektedirler.

Hokey sporcularına göre; *öğrenciler antrenörlerini antrenör akla gelebilecek en güzel şeyler gibidir, çünkü akla gelebilecek en iyi antrenördür* ifadesiyle olmak istenilen biri olarak görmektedirler. *Antrenörüm babam gibidir, çünkü çok iyi bir hocadır* metaforuyla antrenörü yol buldurucu-yönlendirici olarak görmektedirler.

Dart sporcularına göre; *antrenörüm abi gibidir, çünkü abimin ta kendisidir* ifadesiyle antrenörü koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak görülmektedir. *Antrenörüm aslan gibidir, çünkü iyi adamdır* ile antrenörün saf ve temiz biri olarak görüldüğü ifade edilmektedir.

Modern pentatlon branşındaki sporculara göre; *öğretmen köpek balığı gibidir, çünkü onun kadar hızlı yüzer ve antrenör balık gibidir, çünkü balık gibi yüzer* ifadeleriyle antrenör olmak istenilen biri olarak görülmektedir. *Antrenörüm abi gibidir, çünkü hep yanımdadır ve antrenörüm aileden biri gibidir, çünkü çok sıcakkanlıdır* ifadeleriyle antrenör olmak istenilen biri olarak tanımlanmaktadır. *Antrenörüm tatlı gibidir, çünkü yanakları tombik tombiktir* metaforuyla antrenör saf ve temiz biri olarak tanımlanmaktadır. 64 Taekwondo branşındaki sporculara göre; *antrenör öğretmen gibidir, çünkü öğretir* ifadesi ile antrenör bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak görülmektedir. *Antrenörüm abla gibidir, çünkü benim bütün sorunlarımı dinler* ifadesiyle antrenör dinlendirici ve iyileştirici yönü ön plana çıkmaktadır. *Antrenörüm aile gibidir, çünkü bana yakın davranır* ifadesi ile antrenörün koruyucu, kollayıcı ve yardımsever yönü ön plana çıkmıştır. *Antrenörüm su gibidir, çünkü saftır* ifadesi ile antrenör saf ve temiz biri olarak tanımlanmaktadır.

Voleybol branşındaki sporculara göre; *antrenörüm kuş gibidir, çünkü o çok sakindir* metaforu ile antrenör dinlendirici ve iyileştirici biri olarak görülmektedir. *Antrenörüm insan gibidir, çünkü insan eğitmesini iyi bilir* ifadesiyle antrenör yetiştirici biri olarak tanımlanmaktadır. *Antrenörüm melek gibidir, çünkü hiçbir zaman herhangi bir öğrenciyi azarladığını görmedim ayrıca hareketleri yapamazsak bile daha çok moral veriyor ve yapmamızı sağlıyor* ifadesi ile antrenör koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biridir. *Antrenörüm melek gibidir, çünkü o bizim ışığımızdır* ifadesi ile yol buldurucu-yönlendirici olarak tanımlanmaktadır. *Antrenörüm anne gibidir çünkü çok şefkatli bir insandır* ifadesi ile antrenörü saf ve temiz biri olarak yansıtmaktadır.

Halter branşındaki sporculara göre; *antrenör bilgisayar gibidir çünkü her şeyi bilir* ifadesi ile antrenör bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak görülmektedir. *Antrenör radyo gibidir, çünkü çok konuşur ve antrenör hamburger gibidir, çünkü çok şişkudur* ifadesi ile antrenörü görünenden daha azını barındıran biridir. *Antrenörüm ağaç gibidir, çünkü gölgesi yeter* ifadesi ile antrenörün koruyucu, kollayıcı ve yardımsever yönünü ön plana çıkartmaktadır. *Antrenörüm tokat gibidir, çünkü o çok serttir, antrenörüm timsah gibidir, çünkü ağır görür ama yakaladığında parçalar ve antrenörüm canavar gibidir, çünkü çok korkunçtur* ifadeleri ile antrenörü uzaklaştırıcı-korkutucu olarak tanımlamaktadır.

Yüzme branşındaki sporculara göre; *Antrenör bilgisayar gibidir, çünkü bilgilidir ve antrenör kitap gibidir, çünkü öğretir* ifadeleri ile antrenör bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak görülmektedir. *Antrenör sanatçı gibidir, çünkü komiktir ve antrenör çocuk gibidir, çünkü bizimle eğlenir* ifadeleri ile antrenör dinlendirici-iyileştirici biri olarak tanımlanmaktadır.

Antrenör aileden biri gibidir, çünkü hep yanımda olur ve antrenörüm arkadaş gibidir, çünkü hep yanımdadır ifadeleri ile antrenörü koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak görmekteyiz. *Antrenörüm messi gibidir çünkü çok yeteneklidir, antrenör fener gibidir çünkü bize ışık tutar, antrenörüm idolüm gibidir çünkü o çok bilgilidir, antrenörüm lider gibidir çünkü bize yeni şeyler öğretir, antrenörüm ışık gibidir çünkü bize yeni şeyler öğretirler* ifadeleri ile antrenörün yol buldurucu ve yönlendirici yönü öne çıkmaktadır. *Antrenörüm biber gibidir çünkü acıdır, antrenörüm iğne gibidir çünkü batar* ifadeleri ile 65 antrenörün uzaklaştırıcı ve korkutucu yönü öne çıkmaktadır. *Antrenörüm çikolata gibidir çünkü beni mutlu eder, antrenörüm çiçek gibidir çünkü çok güzel kokar* ifadeleri ile antrenör saf ve temiz biri olarak ön plana çıkmaktadır.

Sonuç olarak, katılımcı sporcuların en çok ürettikleri metaforlar “Bilgi kaynağı ve aktarıcısı olarak antrenör”, “Dinlendirici-iyileştirici biri olarak antrenör”, “Koruyucu, kollayıcı ve yardımsever biri olarak antrenör”, “Saf ve temiz biri olarak antrenör” kategorisinde toplanmıştır. Bu kategorilere ait metaforlar, sporcuların antrenörlerini aileden biri olarak gördüklerini, antrenörlerinin onları anne ve baba gibi koruyacağını, onlara saf ve temiz duygularla yaklaşacağı yönünde olduğu saptanmıştır. Antrenörlerin gösterdiği bu davranış şeklinin öğrencilerde iyilik, sevgi ve başarı gibi sonuçları arttıracığı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Ada, S. (2013). *Öğrencilerin Matematik Dersine ve Matematik Öğretmenine Yönelik Algılarının Metaforlar Yardımıyla Belirlenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans) Tezi, Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim Okullarında Öğrenci ve Öğretmenlerin Sahip Oldukları Okul Algıları İle İdeal Okul Algılarının Metaforlar Yardımıyla Analizi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Anadolu Üniversitesi/ Eskişehir.
- Balcı, A. (1999). *Metaphorical Images of School: School Perceptions of Students, Teachers and Parents From Four Selected Schools (in Ankara)* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Balcı, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem.
- Bennie, A. and O'Connor, D. (2010). Coaching Philosophies: Perceptions From Professional Cricket, Rugby League and Rugby Union Players and Coaches in Australia. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 5 (2), 309-320.
- Bora, M.V. and Cengiz R., (2016). *Sportif Başarı Motivasyonunun Öğrenci Sporcular İle Beden Eğitimi Öğretmeni Arasındaki İletişime Etkileri*. ERPA International Health and Physical Education Congress, 2-4 June 2016, Sarajevo/Bosnia and Herzegovina. 1-6.
- Buonamano, R., Cei, A. and Mussino, A. (1995). Participation Motivation in Italian Youth Sport. *The Sport Psychologist*, 9(3), 265-281.
- Cengiz, R. ve Karabulut, O. (2015). *Öğrencilerin Algılarına Göre Öğretim Elemanlarının İletişim ve Konuşma Becerileri Arasındaki İlişki (Harran Üniversitesi Örneği)* International Science Culture and Sport Association, 22-26 May 2015, Makedonya-Ohrid.

- Cengiz, R. ve Yenel, İ.F. (2005). *Yazılı Spor Basınında Bazı Kavramların Anlamları Dışında Kullanılması Üzerine Bir Araştırma*. Celal Bayar Üniversitesi, Spor Eğitiminin Performansının Felsefi Temelleri Sempozyumu Poster Bildiriler, 08-09 Nisan 2005, Manisa.
- Cerit, Y. (2006). Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerin Okul Kavramıyla İlgili Metaforlara İlişkin Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (Educational Sciences: Theory & Practice)*, 6(3), 669-699.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Siyasal Yayınları.
- Çulha- Özbaş, B. ve Aktekin, S. (2013). Tarih Öğretmen Adaylarının Tarih Öğretmenliğine İlişkin İnançlarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi. *Journal of Theory and Practice in Education / Eğitimde Kuram ve Uygulama, Articles /Makaleler*, 9(3), 211-228.
- Demir, C. E. (2007). Metaphors as a Reflection of Middle School Students' Perception of School: a Cross Cultural Analysis. *Educational Research and Evaluation*, 13(2), 89-107.
- Gedikli, Ö. (2014). *Ortaokul 2, 3 ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Öğretmenini Algılayışının Metaforlar Aracılığıyla Belirlenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Gill, D. L. and Deeter, T. E. (1988). Development of The Sport Orientation Questionnaire. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 59(3), 191-202.
- Gömleksiz, M. N., Kan, A. Ü. ve Öner, Ü. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Metaforik Algıları. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 419-436.
- Güllü, M., Cengiz, Ş. Ş., Öztaşyonar, Y. ve Kaplan, B. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Şanlıurfa İli Örneği). *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (2), 49-61.
- Kalyoncu, K. (2008). *İlköğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmen ve Yöneticilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersinden Beklentileri*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karavaşinoğlu, T. (2015). *Ortaokullarda Beden Eğitimi Öğretmenine İlişkin Metaforik Algılar*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koç, M., Murathan, F., Yetiş, Ü. ve Murathan, T. (2015). İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Spor Kavramına İlişkin Algıları. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(9), 294- 303.
- Mahlis, M. and Maxson, M. (1998). Metaphors as Structures For Elementary and Secondary Preservice Teachers' Thinking. *International Journal of Educational Research*, 29, 227-240.
- Mumcu, H. E., Acet, M., Kusan, O., Zambak, Ö., & Koç, M. C. (2017). Examining to see elite sight-disabled athletes according to the dimensions of the scale of motivation in sport. *Journal of Human Sciences*, 14(3), 2590-2600.
- Oğuz, A. (2005). Öğretmen Eğitim Programlarında Metafor Kullanma. H. Kıran, (Ed.), *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Denizli, 582-588.
- Saban, A. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.

- Sayar, E. (2014). *Investigating Efl Teachers' and Their Students' Conceptions of Professional Teacher Identity Through Metaphor Analysis*. (Master Thesis), Abant İzzet Baysal University Institute of Educational Sciences, Bolu.
- Soysal, D. ve Afacan, Ö. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin “Fen Ve Teknoloji Dersi” ve “Fen ve Teknoloji Öğretmeni” Kavramlarına Yönelik Metafor Durumları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 287-306.
- Sekeroglu, M. Ö. (2017). Study of the Concepts of Athletic Identity and Continuous Sport Self-Confidence in the Light of Various Variables. *Journal of Education and Training Studies*, 5(13), 44-51.
- Şengül, S., Katrancı, Y. and Cantimer, G. (2014). Ortaöğretim Öğrencilerinin Matematik Öğretmeni Kavramına İlişkin Metafor Algıları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 25(1), 89-111.
- Taşkıran, Y. (1997). *Hentbolda Performans*. Ankara Bağırhan Yayinevi, S.33-34.
- Turkay, H., Yetim, A. A., & Çeviker, A. (2017). Role Of Sports Activities In The Socialization Process Of Street Children (A Pilot Study). *European Journal of Physical Education and Sport Science*.
- Yıldırım, A. Ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yılmaz, S. (2013). *Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Algılarının Metaforik İncelenmesi*. 12. Matematik Sempozyumu, 23-25 Mayıs 2013, Ankara.

ALTYAPI SPORCULARININ AHLAKİ KARAR ALMA TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Investigation of Moral Decision Making Attitudes of Young Athletes

Atakan ÇAĞLAYAN*

İstanbul Gedik Üniversitesi, atakancaglayan@hotmail.com

Nurper ÖZBAR

Düzce Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, nurperozbar@duzce.edu.tr

Muhsin DURAN

Dicle Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, muhsinduran80@gmail.com

Oğuzhan TARAKÇI

Düzce Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZ

Bu makale, alt yapı sporcularının ahlaki karar alma tutumlarının incelenmesi amacıyla odaklanmıştır. Araştırmada araştırmacılar tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ve Lee, Whitehead ve Ntoumanis (2007) geliştirdiği, Gürpınar (2014) Türkçeye uyarlamasını yaptığı “Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği” (Attitudes to Moral Decision-making in Youth Sport Questionnaire – AMDYSQ) kullanılmıştır. Katılımcıların ahlaki karar alma tutumları, yaş, cinsiyet, gelir düzeyi, branş, sporcu lisans yılı, sınıf ve kulüp değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır. Araştırmanın evrenini Düzce ve İstanbul İllerinde Düzce Belediye Spor, Düzce 1907, Vakıfbank ve Ekol Spor kulüplerinin 10-15 yaş grubu sporcuları oluştururken, örneklemini ise, yine bu evren içinden araştırmaya gönüllü olarak katılan 92’si kadın, 49’u erkek sporcu olmak üzere genel toplamda 141 alt yapı sporcusu oluşturmaktadır. Katılımcılardan elde edilen veri analizleri istatistik paket programı (SPSS) ile yapılmıştır. Karşılaştırmalı istatistikler için Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Tüm değişkenlerin ortalama ve standart sapma değerleri tanımlayıcı istatistik ile belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcılarından elde edilen bulgulara göre, voleybol altyapı sporcularının, futbol ve basketbola göre daha az hileyi benimsedikleri ve yarışma severliği benimsedikleri söylenebilir. Hileyi benimsemek ve yarışma severliği benimsemek ahlaki karar alma tutumları p değerleri 0,05 ten küçük olduğuna göre branşlar arasında anlamlı bir fark vardır. Altyapı sporcuları arasında adilce kazanmayı korumak ve yarışma severliği benimsemek tutumları için anlamlılık düzeyleri ($p < 0,022-0,019$) 0,05 ten küçük olduğu için anlamlı bir fark vardır. Yarışma severliği tutumu için 0-2000 gelir düzeyi ortalaması yüksektir. Adilce kazanmayı korumak tutumu ise 3000-4000 gelir düzeyi ortalaması diğerlerine göre daha yüksektir ve anlamlı farklılık vardır. Sonuç olarak alt yapı sporcularının ahlaki karar alma tutumları ile demografik değişkenleri arasında genel anlamda, anlamlı farklılıklara rastlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Spor, Ahlak, Karar Alma, Fair Play

* Sorumlu Yazar.

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal the status of sport ethics in young soccer players by applying moral decision-making scale to the athletes at the youth sports. And also, is to help how to reach more well-behaved, respectable, ethical, gentleman and fair play structure by putting forward attitudes of young soccer players who effected by sport ethics. As a data collection tool, Lee, Whitehead and Ntoumanis (2007) "Athletes Moral Decision-Making in Youth Sport Questionnaire (AMDYSQ)" was used which was developed to measure moral decision-making attitudes of athletes. The adaptation of the scale to the Turkish was done by Gürpınar (2014). The original scale is a 5-point Likert-type scale with 9 items and 3 sub-dimensions. The universe of the research consists of young athletes of limited 10-15 age group of in Düzce and İstanbul and the sample is composed of 141 athletes voluntarily participating in the research from this universe. The relationship between attitudes of moral decision making of young athletes and socio-demographic characteristics such as age, gender, income level, undergraduate year, class, branch and clubs was analyzed by Kruskal-Wallis test in the research. The analysis of the obtained data is given in tabular form in the findings. Volleyball infrastructure athletes, football and basketball, and less than the adoption of competition adopted the adoption of less. Adopting cheats and adopting competition love moral decision making attitudes p values are less than 0.05 there is a significant difference between branches. There is a meaningful difference for the attitudes of the athletes to maintain fair competition and to adopt the competition. 0-2000 income level average for competition favors is high. While the attitude of maintaining fair win is 3000-4000, the average of income level is higher than the others and there is a significant difference. As a result, there are significant differences between the moral decision-making attitudes of the young athletes and their demographic variables.

Keywords: Sports, Morality, Decision Making, Fair Play

GİRİŞ

Spor kelimesi Latince “dağıtmak, birbirinden ayırmak” anlamına gelen disportare ya da deportare kelimesinden, 17. yüzyıldan sonra günümüzde ilk hecesi atılarak "SPORT" kelime biçimine dönüştüğü araştırmacılar tarafından öne sürülmektedir. Bu kelime Latincenin etkisi altında kalan tüm dillerde, dinlenme, eğlenme, hoş vakit geçirmek için yapılan faaliyetleri belirtmek için kullanılmaya başlanmış ve süreç içerisinde yarışma, kazanma ve üstün gelme çabası için yapılan her türlü bedensel faaliyetleri simge eden bir kavram haline gelmiştir (Doğal, 2007; Balçıkanlı, 2009). Genel anlamı ile spor bireyin fiziksel etkinlik ve psikomotor becerilerini, zihinsel, psikolojik ve sosyal yeteneklerini geliştiren ve bu yeteneklerini belirli normlar içinde kullanmasını amaç edinen eğitsel ve eğlendirici olan faaliyetler bütünüdür (İnal, 2003; Adiloğulları, 2008). Müsabakalarda sporu yapanlar olduğu kadar izleyenlerin de zevk ve heyecan gibi ihtiyaçlarını doyumakta olan spor, bireyleri ruhsal açıdan birbirine bağlayan bir nitelik taşımaktadır.

Sosyal bir olgu olan spor, her zaman bazı ihtiyaçları açığa çıkarır. Bunlar; takdir

edilmek, sevilme, saygınlık kazanmak ve her an kazanma isteğidir (Ekici ve Ark. 2016). Çoğunlukla yarışma biçiminde ortaya çıkan planlı, bedensel hareketler bütünü olan spor, egzersiz yaşamında performansın artırılmasına, kişiliğin gelişmesine ve bireyin sosyalleşmesine de katkı sağlamaktadır (Özer, 1990; Doğal, 2007).

Alt yapı sporcuları bilindiği üzere sporun temel insan kaynağını oluşturmaktadır. Günümüzde birçok branşın altyapısı bulunmaktadır. Özellikle ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarında ve profesyonel liglerde elde edilen başarılar ya da başarısızlıklar altyapıyla ilişkilendirilmektedir. Bunun en belirgin örneği ise futbolda görülmektedir.

Örneğin profesyonel liglerin altyapısı olarak değerlendirilebilecek amatör futbol liglerinde amatör bağlamının da eleştiri konusu olan yaş kontenjan kuralına getirilen eleştiriler de bu kuralın altyapıdan yetişmiş, takımıyla uzun yıllar çalışmış ve 25 yaşından sonra artık tecrübeli olarak nitelendirilebilecek sporcuların takım kadrosuna girebilme, takımda oynayabilme, hatta futbola devam edebilme şansını azalttığı yönündedir. (Zelyurt ve Ataçoğu, 2016). Bu şekilde bir eşitsizliğe maruz kalınması ise hem takım içinde hem de müsabakalar esnasında spor ahlakı ve fair play kavramlarını ilgilendiren bir takım sorunlara da yol açabilmektedir. Amatör futbol ligleri günümüzde her ne kadar gizli profesyonellik içeren bir çalışma alanı (Zelyurt ve Ataçoğu, 2014) olarak karşımıza çıksa da amatör liglerin bir işlevi de spor yoluyla gençlere toplumsal değerleri ve ahlak kurallarını aktarabilmektir.

Ahlak Huy, hulk sözcüğünün çoğulu olup, seciye, din, tabiat, insanın iç ve dış dünyasını anlatan bir kavramdır. Bu bağlamda ahlak; insanın iyi ve kötü olarak ayrılmasına yol açan manevi nitelikleri, huyları ve bunların tesiriyle ortaya koyduğu iradeli davranışlardır (Erdem ve Kılıç, 1996; Erdem, 2003).

Bu tanımlamalardan hareketle ahlakı; 1-Genel anlamda mutlak olarak iyi olduğu düşünülen ya da belli bir yaşam biçiminden kaynaklanan davranış kuralları bütünü; 2-Ahlaklılık anlamında, bir kimsenin iyi niyetlerini ya da kişiliğini ifade eden tutum ve davranışların tümü, huy. 3-İnsanların kendisine göre yaşadıkları, kendilerine kılavuz aldıkları prensipler bütünü ya da normlar toplamı; insanın başka canlılarla ifade edilmiş kurallara göre gerçekleşen ilişkiler bütünü, insanın söz konusu ilişkileriyle bu varlıklara yönelen davranışlarını tertipleyip anlamlandıran norm, ilke, kural ve değerler toplamı olarak açıklanabilir (Cevizci, 2000).

Fair, oyunu düzenleyen kuralların üstünde bulunan fakat oyuna ilişkin ve onun güzellik parıltısından doğan bir kuraldır. Fair, oyun kuralları içinde kavranamayan fakat bireyin oyun yapanları göz önünde bulundurup onları bir gereksinme, bir onur olarak duyup kabul ettiği sözcüklerle dile getirilemeyen fakat orada bütün oldukları koşullarda eşit olma isteğidir (Erdemli, 1996).

Fair Play, sporcuların müsabakalar esnasında, güçleşen koşullar altında dahi kurallara sabırla, tutarlı ve bilinçli olarak uymaları, fırsat eşitliğini bozmamak gerekçesiyle haksız avantajları kabullenmemeleri, rakibin haksız dezavantajlarından yararlanmaya

kalkışmamaları, rakibi düşman değil, oyunun gerçekleşmesini sağlayan, eşdeğer haklara sahip birey ve partner olarak görmeleri ve değer vermeleri çabalarında kendini göstermektedir (Yıldıran, 2002).

Bu bağlamda, Fair Play'i kurallara ilişkin sportif erdem (formel) ve yaşama ilkesi olarak sportif erdem (informal) olarak iki özelliği ön plana çıkarmaktadır (Erdemli, 1992). Formel Fair Play, zorunlu hükümler içeren oyun kurallarını kabullenme ve bu kurallara kesin olarak uyma ile kısıtlyken, informel Fair Play, yaptırımlara zorunlu tutulmayan, aksine sporda kuralların talep ettiği ötesinde, sporcunun rakibi ile eşit şartlarda yarışma isteğini, rakibin maruz kalacağı haksız durumları önlemek için gösterilen çabayı, kendi yarar ve yargısına uygun olmasa bile hakem kararlarına saygı göstermeyi, aleyhine de olsa hakemlerin doğru karar almalarına yardımcı olmayı, galibiyet ya da mağlubiyette ölçülü davranmayı esas almaktadır (Yıldıran, 2002).

Son olarak sporda "Fair Play ve Ahlak" ilişkisini ele alacak olursak; ahlak, insanların toplum içindeki davranışlarını, birbirleri ile ilişkilerini düzenlemek gerekçesiyle kabul edilmiş kurallar olarak ifade edilebilir. Bu kurallar genellikle yazılı olmayıp, hukuk düzeninden bu yönüyle ayrılır; ama ahlak ve hukuk yine de zaman zaman özdeşleşen, toplumun uyduğu kurallardır. Bu bakımdan, sporcularında uyması gereken kuralların başında ahlak ve yanında dürüstlük, Fair Play'in temelinde yatmaktadır (Durusoy, 1991)

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada alt yapı sporcularının ahlaki karar alma tutumlarını belirlemek amacıyla ilişkisel araştırma modeline göre, ölçek yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmanın Evreni Ve Örneklemi

Düzce ve İstanbul İllerinde Düzce Belediye Spor, Düzce 1907, Vakıfbank ve Ekol Spor kulüplerinin 10-15 yaş grubu ile sınırlı alt yapı sporcuları oluştururken, örneklemi ise yine bu evren içinden araştırmaya gönüllü olarak katılan 141 sporcu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılan anket formu 3 farklı spor dalına ait altyapı sporcularına sorulan 9 soru ve demografik sorulardan oluşmaktadır. Ankette altyapı sporcularının oyun esnasında ne kadar ahlaki tutumlar ortaya koyduklarını tespit etmek için yapılmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Lee, Whitehead ve Ntoumanis (2007) tarafından sporcuların ahlaki karar alma tutumlarını ölçmek üzere geliştirilen "Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği" (Attitudes to Moral Decision-making in Youth Sport Questionnaire - AMDYSQ) kullanılmıştır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlaması Gürpınar (2014) tarafından yapılmıştır. Orijinal ölçek 9 maddeli ve 3 alt boyutlu ve Kesinlikle Katılmıyorum (1) ve Kesinlikle Katılıyorum (5) arasında puanlanan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin alt boyutlarını yarışma severliği benimsemek (örn: Bazen rakibimi tahrik etmeye

çalışırım.), hileyi benimsemek (örn: Kazanmama yardımcı olacağını düşünürsem hile yaparım.) ve adilce kazanmayı korumak (örn: Kazanmak ve kaybetmek hayatın bir parçasıdır.) oluşturmaktadır. Hile “haksız avantaj elde etmek için kuralları çiğnemek ve yakalanmamak” anlamına gelir (Loland, 1998). Yarışma severlik ise “istenilen amaca ulaşmak için şüpheli ve olası tüm yöntemleri yakalanmadan kullanmak ve kuralların sınırlarını zorlamak” olarak tarif edilmiştir (Lumpkin et.al., 2003). Ahlaki karar alma tutumlarını ölçmeye yönelik maddelerden 6 adedi olumsuz (1, 2, 4, 5, 6 ve 8. maddeler) ve 3 adedi de olumlu (3, 7 ve 9. maddeler) anlam taşımaktadır.

Olumlu maddeler puanlanırken “Kesinlikle katılıyorum” yanıtı “5” ile ve “Kesinlikle katılmıyorum” yanıtı ise “1” ile puanlanmaktadır. Olumsuz maddelerin puanlanmasında da “Kesinlikle katılmıyorum” yanıtı “5” ile “Kesinlikle katılıyorum” yanıtı da “1” ile puanlanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar, sporcu öğrencilerin ahlaki karar alma tutumlarının daha olumlu; düşük puanların ise daha olumsuz olduğu anlamına gelmektedir. Anketlerde yer alan Likert tipi soruların cevapları orijinal veri olarak kabul edildiğinden bu sorulardan elde edilen verilerin istatistiksel analizinde parametrik olmayan testlerin kullanılması gerekmektedir (Boone ve Boone, 2012).

İstatistiksel Analiz

Araştırmada veri analizleri istatistik paket programı (SPSS) ile yapılmıştır. Karşılaştırmalı istatistikler için Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Tüm değişkenlerin ortalama ve standart sapma değerleri tanımlayıcı istatistik ile belirlenmiştir. Anketlerde ki cevaplara göre 9 soru ‘Hileyi benimsemek, Yarışma severliği benimsemek ve Adilce kazanmayı korumak’ şeklinde gruplanmış ve ortalamalar hesaplanmıştır.

Tablo 1. Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Farklaşıp Farklaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	Yaş	Kişi	Ortalama sıra	p
Yarışma severliği benimsemek	10-12	98	71,08	,080
	13-14	33	63,17	
	15 ve üstü	10	96,05	
Hileyi benimsemek	10-12	98	70,23	,112
	13-14	33	66,11	
	15 ve üstü	10	94,70	
Adilce kazanmayı korumak	10-12	98	74,20	,080
	13-14	33	69,33	
	15 ve üstü	10	45,10	

*p<0.01, **p<0.05

Tablo-1 incelendiğinde yaş değişkenine göre sporcuların belirlenen ahlaki tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Hileyi benimsemek, yarışma severliği benimsemek ve adilce kazanmayı korumak tutumları için p değeri 0,05 ten büyük olduğuna

göre farklılık yoktur.

Tablo 2. Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği Puanlarının Branş Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Kruskal-Wallis Testi Yapılan Sonuçları

	Branş	Kişi	Ortalama sıra	p
Hileyi benimsemek	Voleybol	88	65,41	,035**
	Basketbol	10	94,75	
	Futbol	43	76,92	
Yarışma severliği benimsemek	Voleybol	88	53,58	,000*
	Basketbol	10	72,13	
	Futbol	43	95,31	
Adilce kazanmayı korumak	Voleybol	88	70,16	,616
	Basketbol	10	82,80	
	Futbol	43	69,98	

*p<0.01, **p<0.05

Tablo-2 de ortalamalara bakıldığında voleybol altyapı sporcularının, futbol ve basketbola göre daha az hileyi benimsedikleri ve yarışma severliği benimsedikleri söylenebilir. Hileyi benimsemek ve yarışma severliği benimsemek ahlaki karar alma tutumları p değerleri 0,05 ten küçük olduğuna göre branşlar arasında anlamlı bir fark vardır. Adilce kazanmayı korumak tutumu için anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 3. Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği Puanlarının Lisans Yılı Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	Lisans Yılı	Kişi	Ortalama sıra	p
Hileyi benimsemek	1-2	101	68,88	,160
	3-4	34	72,25	
	5-6	6	99,58	
Yarışma severliği benimsemek	1-2	101	68,24	,328
	3-4	34	75,94	
	5-6	6	89,50	
Adilce kazanmayı korumak	1-2	101	69,76	,160
	3-4	34	78,88	
	5-6	6	47,17	

*p<0.01, **p<0.05

Altyapı sporcuları arasında hileyi benimsemek, yarışma severliği benimsemek ve adilce kazanmayı korumak tutumları anlamlılık düzeyleri (p>,160-,328-,160) 0,05 ten büyük olduğundan anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Buna karşın ortalamalara bakıldığında adilce kazanmayı korumak tutumu 5-6 yıldır lisanslı sporcuların diğerlerine göre düşük

olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği Puanlarının Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	Gelir Düzeyi	Kişi	Ortalama sıra	p
Hileyi benimsemek	0-1000	5	65,10	,281
	1000-2000	48	76,16	
	2000-3000	31	79,50	
	3000-4000	20	61,90	
	4000-5000	12	53,79	
	5000 ve üstü	25	67,28	
Yarışma severliği benimsemek	0-1000	5	88,00	,019**
	1000-2000	48	83,54	
	2000-3000	31	70,26	
	3000-4000	20	49,60	
	4000-5000	12	52,50	
	5000 ve üstü	25	70,44	
Adilce kazanmayı korumak	0-1000	5	71,80	,022**
	1000-2000	48	79,16	
	2000-3000	31	51,90	
	3000-4000	20	87,40	
	4000-5000	12	68,29	
	5000 ve üstü	25	67,04	

*p<0.01, **p<0.05

Tablo 4 incelendiğinde Altyapı sporcuları arasında adilce kazanmayı korumak ve yarışma severliği benimsemek tutumları için anlamlılık düzeyleri ($p<0,022-0,019$) 0,05 ten küçük olduğu için anlamlı bir fark vardır. Yarışma severliği tutumu için 0-2000 gelir düzeyi ortalaması yüksektir. Adilce kazanmayı korumak tutumu ise 3000-4000 gelir düzeyi ortalaması diğerlerine göre daha yüksektir ve anlamlı farklılık vardır. Buna karşın tabloda hileyi benimsemek ($p>0,281$) ifadesi için anlamlı bir fark olduğu söylenemez.

Tablo 5. Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği Puanlarının Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Sınıf	Kişi	Ortalama sıra	p
Hileyi benimsemek	3-4	24	75,13	,077
	5-6	75	66,53	
	7-8	32	69,50	
	9-10	10	99,45	

Yarışma severliği benimsemek	3-4	24	63,85	,062
	5-6	75	68,61	
	7-8	32	71,92	
	9-10	10	103,15	
Adilce kazanmayı korumak	3-4	24	65,38	,006*
	5-6	75	78,09	
	7-8	32	70,58	
	9-10	10	32,65	

*p<0.01, **p<0.05

Tablo 5 e bakıldığında, Altyapı sporcuları arasında yarışma severliği benimsemek ($p>0,062$) ve hileyi benimsemek ($p>0,077$) 0,05 ten büyük olduğundan bu tutumlar için istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yoktur. Buna karşın tabloda adilce kazanmayı korumak ($p<0,006$) tutumu için 0,05 ten küçük olduğu için anlamlı bir fark vardır. Bu fark 9-10 sınıfların, 5-6 sınıflara göre daha az adilce kazanmak istedikleri için söylenebilir.

Tablo 6. Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Cinsiyet	Kişi	Ortalama sıra	p
Hileyi benimsemek	Kız	92	68,14	,226
	Erkek	49	76,37	
Yarışma severliği benimsemek	Kız	92	61,48	,000*
	Erkek	49	88,87	
Adilce kazanmayı korumak	Kız	92	71,71	,768
	Erkek	49	69,66	

*p<0.01, **p<0.05

Sonuçlara bakıldığında yarışma severliği benimsemek tutumu için anlamlılık düzeyi (0,000) $p<0,5$ ten küçük olduğu için istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır. Erkek sporcuların kız sporculara göre daha fazla yarışma severliği benimsedikleri saptanmıştır. Hileyi benimsemek ($p>0,226$) ve adilce kazanmayı korumak ($p>0,768$) anlamlılık düzeyleri 0,05 ten büyük olduğu için istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olmadığını göstermektedir.

Tablo 7. Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği Puanlarının Kulüp Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	Kulüp	Kişi	Ortalama sıra	p
Hileyi benimsemek	Düzce Belediye spor	81	75,34	,132
	Düzce 1907	9	85,28	
	Vakıfbank	20	58,13	
	Ekol spor	31	63,82	
Yarışma severliği benimsemek	Düzce Belediye spor	81	81,26	,000*
	Düzce 1907	9	107,11	
	Vakıfbank	20	46,95	
	Ekol spor	31	49,23	
Adilce kazanmayı korumak	Düzce Belediye spor	81	77,79	,082
	Düzce 1907	9	67,28	
	Vakıfbank	20	67,13	
	Ekol spor	31	56,84	

*p<0.01, **p<0.05

Tablo 7 incelendiğinde yarışma severliği benimsemek tutumu için ortalamalar arasında fark görülmektedir. Anlamlılık düzeyi (p<0,000) 0,05 ten küçük olduğundan kulüpler arasında yarışma severliği benimsemek için istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır. Düzce Belediye Spor ve Düzce 1907 spor kulüpleri diğer kulüplere göre daha fazla yarışma severliği benimsedikleri söylenebilir. Hileyi benimsemek ve adilce kazanmayı korumak tutumları için anlamlılık düzeyleri 0,05 ten büyük olduğundan anlamlı bir fark yoktur.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Spor, asıl itibarıyla bir oyun ve spor için yapılması gereken bir aktivite iken günümüzde daha çok kazanç sağlama, rekor kırma, şampiyonluklar kazanma, ünlü ve popüler olma, mensubu olduğu toplumun ya da ırkın diğer toplumlara üstünlüğünü gösterme gibi amaçlar için yapılan bir aktivite haline dönüşmüştür. Bu da sportif etkinliklerde ahlaki ve insani değerlerin ikinci plana itilmesine, ahlakdışı eylemlerin artmasına neden olmuştur.

Daha fazla para, güç ve nüfuz kazanma hırısı, spora “kazanmak için her yolu yasal gören” bir anlayışı doğurmuştur. Taraftarından sporcusuna, yöneticisinden antrenörüne kadar herkes kazanmayı hedeflemekte, yenilgiyi kabullenememektedir. Bu nedenle başkalarına kasıtlı olarak zarar veren, şefkatli ve fedakâr davranmayan bireyler ahlak kurallarını çiğnemekte ve ahlaklı davranmamaktadırlar.

Literatür incelendiğinde, sporcuların ahlaki tutumları gerçekten mühim bir konu olduğu düşünülmektedir. Araştırmada yaş değişkenine göre sporcuların ahlaki tutumları

arasındaki ilişkiye bakıldığında 6-7,8-9 lu yaşlarda daha olumlu olurken, yaşın ilerlemesiyle tutumların olumsuzlaştığı görülmüştür. Lee ve ark.(2007), hileyi ve yarışma severliği benimsemenin yaşça büyük sporcuların (15 ve üstü) yaşça küçük sporculardan (10-12) anlamlı şekilde fazla olduğunu belirtmişlerdir. Yine buna bağlı olarak Gürpınar (2014) yapmış olduğu çalışmada, hileyi ve yarışma severliği benimseme davranışının liseli ve tecrübeli öğrencilerde ortaokullu ve tecrübesiz öğrencilerden daha fazla olduğunu, yine Kaye ve Ward (2010), hilenin ikinci sınıflarda birinci sınıflardan daha fazla olduğunu büyükler kategorisinde spor yapanlarda ise küçükler kategorisinde spor yapanlardan fazla olduğunu tespit etmişlerdir. Öyleyse, sporcuların ergenliğe yaklaştıkça hileyi ve yarışma severliği benimsedikleri söylenebilir. . Bu açıdan değerlendirildiğinde sporcuların takımlarına avantaj sağlamak amacına yöneldikleri söylenebilir.

Araştırmanın katılımcıları açısından altyapı sporcularının ahlaki tutumları yapmış oldukları spor branşına göre farklılık gösterdikleri tespit edilmiştir. Buna göre, Voleybol oynayan sporcuların diğer sporculara göre puanları yüksektir. Futbol oynayan sporcuların daha düşüktür. Böyle olmasının sebeplerinde birisi basketbol ve futbolun yakın temaslı spor branşı, voleybolun ise temassız spor branşı olmasıdır. Araştırma sonuçlarına göre sporda temasın artması mücadelenin artması anlamına gelir, bu da spor ahlakına uymayan davranışların artmasına neden olmaktadır.

Lisans yıllarına göre sporcuların arasında farklılıklar saptanmıştır.1-2 ve 3-4 yıldır lisanslı olan sporcuların 5-6 yıla göre daha iyi davranışlar sergiledikleri gözlemlenmiştir. Bunun nedeni oyuncunun tecrübesi artıkça daha ahlaklı davranması beklenirken oyuncu çevreninde etkisiyle işin daha kolayına kaçmak amacıyla olumsuz davranışlar göstermektedir.

Gelir düzeyine göre altyapı sporcularının ahlaki davranışlarında değişimler vardır. Gelir düzeyi düşük olan ailelerin çocuklarının daha olumsuz davranışlar sergiledikleri saptanmıştır. Bunun nedeni ailelerin sürekli çalışmaları, çocukların eğitimi zor almaları ve ailenin verdiği ahlaki eğitimin eksikliği olabilir. Gelir düzeyi iyi olan ailelerin çocuklarının daha doğru davranışlar ortaya koydukları saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre sporcular arasında farklılıklar vardır. 3-8 sınıfları arasında tutumların fazla değişmediği görülmüştür. Fakat 9-10 sınıflarında ahlaki tutumların değiştiği ve olumsuz olduğu saptanmıştır. Nedeni çevre etkisi ve sporcuların bu yaşlarda ben merkezli olması olabilir.

Araştırmada alt yapı sporcularının cinsiyet değişkenine göre, kız sporcuların erkek sporculara göre daha ahlaki tutum sergiledikleri söylenebilir. Weiss ve Bredemeier (1990) da erkeklerin sporda saldırganlığı daha çok kabul ettiğini ve sportmenlik dışı davranışlara daha yatkın olduklarını belirtmişlerdir. Bunun nedeni kız sporcuların temasın fazla olmadığı sporları tercih etmesi, erkeklerinde tam tersi yakın teması tercih etmesidir. Ayrıca kız sporcular kurallara daha dikkat ederler. Koul (2012), çalışmada hileye olan eğilimin erkeklerde kadınlardan daha fazla olduğunu sonucuna ulaşmıştır. Ponseti ve ark. (2012), hile ve yarışma sevme durumunu kabul etmenin erkeklerde kadınlara oranla daha fazla olduğunu tespit etmişlerdir. Dolayısıyla bu sonuçlara bakıldığında kızların hileyi ve yarışma severliği benimsedikleri, adilce kazanmayı daha çok benimsediklerini göstermektedir.

Bu araştırmada ki veriler sonucunda altyapı sporlarında ahlaki karar alma tutumları yaş, branş, lisans yılı, gelir düzeyi, sınıf, cinsiyet ve kulüp türüne göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Spor oyunlarında meydana gelen yanlış tutumlar hususunda altyapı sporcuları bilinçlendirilmelidir. Altyapı sporlarında gençlerin ahlak eğitimini alması gerekmektedir. Sporun sporculara ahlaki değerlerin verilmesinde altyapılarda bir araç olarak kullanılması gerekmektedir. Bu konuda aile, antrenör ve yöneticilere büyük sorumluluklar düşmektedir.

Neticede altyapılarda spor ahlakının oluşturulması; zor ve güç olabilir ama spor ahlakının oluşturulması gelecek nesillerinde ahlakının doğru olması demektir. Sürdürülebilir bir yol olduğunu bilen, içselleştiren ve cesareti gösteren sporcular ile onları destekleyerek onlara imkan sağlayan yönetimlere ve antrenörlere ihtiyaç vardır

Altyapı sporlarında ahlaki karar alma ölçeği soru maddelerinin ve değişkenlerinin istenen özelliklerde olması, bu ölçeği Türkiye’de araştırmacıların genç ve altyapı sporcularının spor ortamındaki ahlaki karar alma tutumlarını belirlerken kullanılabilecektir.

KAYNAKLAR

- Adiloğulları, B. (2008). Çocuk Tribünü Uygulamasının Çocuklar ve Futbol Taraftarları Üzerine Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Boone, H.N. ve Boone, D.A. (2012). Analyzing Likert data. *Journal of Extension*, April, V.50, N.2.
- Cevizci, A. (2000). Felsefe Terimleri Sözlüğü, Paradigma Yay., İstanbul.
- Doğal, B. (2007). Spor Sosyolojisi ve Uygulamalı Spor Sosyolojisine Giriş, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Durusoy, F. (1991). Spor Ahlakı Doping Sorunu, Türk Alman Kültür Diyaloğunda Spor Ahlakı ve Spor Felsefesine Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu, Maya Matbaası, İstanbul.
- Ekici, S., Öntürk, Y. ve Karafil, A.Y. (2016). Analysis on basic psychological needs of the students studying in higher education institutions offering sports education Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarının incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 3885-3894.
- Erdemli, A. (1996). İnsan Spor ve Olimpizm, 1. Baskı, Sarmal Yayınevi, İstanbul.
- Erdem H. (2003). Ahlak Felsefesi, Hü-er Yay. Konya.
- Gürpınar, B. (2014). Altyapı Sporlarında Ahlakı Karar Alma Tutumları Ölçeğinin Türk Kültürüne Uyarlanması: Bir Türk Örneğinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, *Eğitim ve Bilim*, 39(176), 405-412.
- Kaye, M. P. ve Ward, K. P. (2010). Participant-Related Differences İn High School Athletes' Moral Behavior. *Athletic Insight: The Online Journal of Sport Psychology*.
- Koul, R. (2012). Multiple motivational goals, values, and willingness to cheat. *International*

Journal of Educational Research.

- Lee, M. J., Whitehead, J. ve Ntoumanis, N. (2007). Development of the attitudes to moral decision- making in youth sport questionnaire (AMDYSQ). *Psychology of Sport and Exercise*, 8(3), 369-392.
- Loland, S. (1998). Fair play: historical anachronism or topical ideal? In: *Ethics and sport*. Ed: McNamee, M. J. ve Parry, S. J. London and New York: Routledge. (pp. 79-103).
- Lumpkin, A., Stoll, S. K. ve Beller, J. M. (2003). *Sport ethics: Applications for fair play*. 3rd ed. McGrawHill.
- İnal, N. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Özer, K. (1990). *Sporda Eğitim ve Öğretim*”, Spor Şurası Bildirileri, Başbakanlık GSGM Yayını, Ankara.
- Ponseti, F. J., Palou, P., Borràs, P. A., Vidal, J., Cantalops, J., Ortega, F., Boixados, M., Sousa, C., Garcia-Calvo, T. ve Garcia-Mas, A. (2012). El Cuestionario de Disposición al Engaño en el Deporte (CDED): su aplicación a jóvenes deportistas. *Revista de Psicología del Deporte*.
- Sezen Balçıkanlı, G. (2009). *Profesyonel Futbolcuların Fair Playe Yönelik Davranışları ile Empatik Eğilim Düzeyleri Arasındaki İlişki*, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara.
- Yıldıran, İ. (2002). *Fair Play Kapsamı, Türkiye’deki Görünümü ve Geliştirme Perspektifleri*, 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya.
- Weiss, M. R. ve Bredemeier, B. J. L. (1990). Moral development in sport. *Exercise and sport sciences reviews*, 18(1), 331-378.
- Zelyurt, M. K., & Şaşmaz Ataçoğu, M. (2014). Bir çalışma alanı olarak amatör futbol: Amatör futbolcuların çalışma süreçleri üstüne bir alan araştırması. *International Journal of Human Sciences*, 11(1), 338-356. doi: 10.14687/ijhs.v11i1.2788
- Zelyurt, M.K., Şaşmaz Ataçoğu, M. (2016). Problems of Amateur Football: A Qualitative Methodo-logical Review. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(4), 1421-143.
- Zaichkowsky, Ld. & Baltzell, A. (2001). *Arousal and Performance*. Der. Rn Singer, Hj Hansenblas Ve C Janelly. *Handbook Of Sport Psychology* (2nd Ed.), New York: Wiley, 319-334.